

Úradný vestník

Európskej únie

C 192

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 54

1. júla 2011

Číslo oznamu

Obsah

Strana

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Výbor regiónov

90. plenárne zasadnutie v dňoch 11. a 12. mája 2011

2011/C 192/01

Uznesenie Výboru regiónov na tému „Riešenie vplyvu a dôsledkov revolúcií v krajinách okolo Stredozemného mora“ 1

STANOVISKÁ

Výbor regiónov

90. plenárne zasadnutie v dňoch 11. a 12. mája 2011

2011/C 192/02

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Modernizácia politiky verejného obstarávania EÚ: Smerom k účinnejšiemu európskemu trhu verejného obstarávania“ 4

2011/C 192/03

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Rozvojová politika EÚ na podporu inkluzívneho rastu a udržateľného rozvoja – Zvyšovanie dosahu rozvojovej spolupráce EÚ“ 10

SK

Cena:
3 EUR

(Pokračovanie na druhej strane)

<u>Číslo oznamu</u>	Obsah (pokračovanie)	Strana
2011/C 192/04	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Smerovanie k účinnejšej európskej reakcii na katastrofy“	15
2011/C 192/05	Stanovisko Výboru regiónov na tému „SPP do roku 2020: Zvládnutie budúcich výziev v oblasti potravín, prírodných zdrojov a území“	20

III *Prípravné akty*

Výbor regiónov

90. plenárne zasadnutie v dňoch 11. a 12. mája 2011

2011/C 192/06	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Ambiciózna európska politika na podporu poľnohospodárskych systémov kvality“	28
2011/C 192/07	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Súbor opatrení v mliečnom hospodárstve“	36

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

VÝBOR REGIÓNOV

90. PLENÁRNE ZASADNUTIE V DŇOCH 11. A 12. MÁJA 2011

Uznesenie Výboru regiónov na tému „Riešenie vplyvu a dôsledkov revolúcií v krajinách okolo Stredozemného mora“

(2011/C 192/01)

VÝBOR REGIÓNOV

Humanitárna kríza sa prehlbuje

1. sleduje so znepokojením zmeny a neistotu v krajinách na juhu Stredozemného mora, plne podporuje proces spoločenských, hospodárskych a politických reforiem, ktoré by mali viesť ku skutočnej demokratizácii a novej stabilite vo všetkých týchto krajinách a mali by vytvoriť naozajstné príležitosti pre ženy a mužov z tejto oblasti, aby budovali mier a prosperitu. Ľutuje a odsudzuje však akúkoľvek formu násillia a porušovania ľudských práv v niektorých krajinách tejto oblasti a naliehavo vyzýva Európsku úniu, aby si splnila svoju úlohu a podporila pokojný priebeh zmien a prechod k demokracii;

2. je znepokojený prílevom utečencov v dôsledku udalostí v severnej Afrike, ktorý má priamy dosah na tie členské štáty a ich miestne komunity, ktoré ležia v blízkosti tohto regiónu. Zdôrazňuje preto, že je potrebné bezodkladne prejavíť konkrétnu solidaritu a poskytnúť potrebnú podporu, ktorú EÚ a členské štáty prisľúbili vo vyhlásení Európskej rady z 11. marca 2011 a v záveroch Európskej rady z 24. – 25. marca 2011;

3. pripomína vyhlásenie predsedníctva VR zo 4. marca 2011 ⁽¹⁾, v ktorom výbor podporil aspirácie občanov celého regiónu a vyjadril solidaritu s ich požiadavkami v záujme dosiahnutia skutočnej demokracie, politickej plurality, rešpektovania základných slobôd a ľudských práv;

4. pripomína tiež, že značný počet ľudí prichádza do EÚ z ekonomických, politických alebo sociálnych dôvodov; uznáva, že niektorých z nich k tomu vedie mimoriadna situácia v tomto regióne a môžu mať oprávnené dôvody na to, aby požiadali o azyl alebo medzinárodnú ochranu. Pripomína, že právo na azyl zaručuje okrem iného Charta základných práv a podľa medzinárodného práva patrí poskytovanie azylu medzi povinnosti EÚ a členských štátov;

5. uznáva, že politická a sociálna nestabilita v krajinách na juhu Stredozemného mora spolu s útlakom, hospodárskymi problémami v mnohých sektoroch, ako aj nepretržitým zhoršovaním životného prostredia, sú hlavnými dôvodmi migrácie obyvateľstva v rámci tohto regiónu a z neho. Táto migrácia bude pravdepodobne pokračovať, keďže čoraz viac ľudí uteká pred politickými nepokojmi a chudobou;

Okamžitá reakcia na krízu

6. zdôrazňuje, že je potrebná okamžitá a urgentná reakcia na zhoršujúcu sa humanitárnu situáciu, pričom treba zohľadniť základné práva a individuálnu situáciu každého jednotlivca. Domnieva sa, že súčasťou tejto reakcie by mal byť koordinovaný prístup EÚ, členských štátov a orgánov na nižšej než národnej úrovni, a opakovane pripomína, že inštitúcie EÚ, agentúry a členské štáty majú k dispozícii skúsenosti miest a regiónov v celej EÚ, pokiaľ ide o reakciu na mimoriadne situácie a civilnú ochranu. Do tohto úsillia by mala byť zapojená aj občianska spoločnosť, s cieľom využiť osobné kontakty s ľuďmi v daných krajinách;

⁽¹⁾ CdR 113/2011.

7. vyzýva na skutočnú solidaritu s členskými štátmi a komunitami, ktoré sú najviac postihnuté migračnými tokmi, na základe spravodlivého rozdelenia operačnej a finančnej zodpovednosti, tak ako stanovujú zmluvy a v súlade s článkom 80 Zmluvy o fungovaní EÚ. Vyzýva EÚ a členské štáty, aby aj naďalej prispôbovali tieto opatrenia vývoju situácie, zohľadňujúc pritom potreby migrantov alebo vysídleného obyvateľstva a komunit, ktoré im poskytujú pomoc;

8. vyzýva všetky miestne a regionálne orgány v EÚ, aby podporili akčný plán prerozdelenia záťaže v snahe pomôcť presídliť utečencov z tohto regiónu a zriadili fond solidarity na zvládnutie problémov v oblasti humanitárnej pomoci, ktoré zapríčinila kríza, a tak podnietili členské štáty, aby aktivovali mechanizmus zriadený smernicou Rady 2001/55/ES o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov, a to na základe zásady solidarity medzi členskými štátmi, a aby ukázali, že Európska únia skutočne koná v duchu solidarity a spoločného znášania zodpovednosti;

9. žiada, aby sa na zvládnutie núdzovej situácie, ktorá vznikla v dôsledku hromadného prílevu migrantov, umožnilo pomocou existujúcich finančných nástrojov urýchlene aktivovať zdroje na daných územiach, kým budú pridelené príslušné finančné prostriedky;

10. navrhuje zaviesť kompenzačné opatrenia na podporu území, ktorých sa krízová situácia týka najviac, s cieľom vyrovnať značné straty a negatívny dosah na miestne hospodárstva, najmä v kľúčových odvetviach ako cestovný ruch a rybolov;

11. v tejto súvislosti navrhuje preskúmať smernicu Rady 2001/55/ES s cieľom jasnejšie definovať, čo znamená „hromadný prílev“ migrantov, napríklad tak, že sa stanoví vo vzťahu k obyvateľstvu prijímajúcej krajiny;

12. zdôrazňuje, že všetky opatrenia prijaté členskými štátmi, musia byť v súlade s právnymi predpismi EÚ a musia rešpektovať Schengenské acquis, ktoré zaručuje voľný pohyb obyvateľov v rámci EÚ, a preto je základným výdobytkom európskej integrácie, ako aj dodržiavanie základných ľudských práv, tak ako sú stanovené v nástrojoch medzinárodného práva a zmluvách EÚ, predovšetkým v Charte základných práv;

13. víta návrhy Európskej komisie zamerané na zachovanie úijného charakteru schengenského systému s cieľom zabezpečiť, aby boli potrebné reakcie schengenského systému na vonkajšie udalosti založené na transparentných, spoločných európskych pravidlách a aby nevhodne neobmedzovali súčasnú cezhraničnú spoluprácu;

Dlhodobé riešenia

14. viac než kedykoľvek predtým si uvedomuje naliehavú potrebu vypracovať rozsiahlu spoločnú prístahovaleckú a azylovú politiku založenú na solidarite a spravodlivej deľbe zodpovednosti. Zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány by mali byť prioritne zapojené do politik týkajúcich sa legálnej migrácie a integrácie migrantov;

15. trvá na tom, že by sa malo vyvinúť maximálne úsilie na boj proti nelegálnej migrácii a jej vedľajším účinkom, predovšetkým obchodovaniu s ľuďmi. Podporuje uzatváranie readmisných dohôd medzi EÚ a krajinami tohto regiónu a žiada prehodnotiť mandát a úlohu agentúry FRONTEX, vrátane posilnenia jej finančných, technických a ľudských zdrojov na kontrolu hraníc EÚ, vrátane pobrežia Stredozemného mora;

16. podporuje výzvy na preskúmanie platných právnych predpisov týkajúcich sa azylovej politiky, predovšetkým mechanizmu určujúceho, ktorý členský štát je zodpovedný za posúdenie žiadosti o azyl, a vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby pokračovali v budovaní spoločného európskeho azylového systému. Očakáva, že Európsky podporný úrad pre azyl bude členským štátom, ktoré migrácia najviac zasiahla, poskytovať cennú pomoc pri riešení problémov s ňou spojených;

17. je presvedčený, že demokracia založená na slobodných a spravodlivých voľbách a právny štát, a tiež účinné a demokratické miestne a regionálne orgány verejnej správy, sú predpokladom pre stabilitu a politický, ako aj hospodársky rozvoj krajín tohto regiónu a zohrávajú kľúčovú úlohu, pretože umožňujú občanom uplatňovať svoje schopnosti vo vlastnej krajine;

18. vyzdvihuje praktickú užitočnosť programov budovania kapacít v rámci rozširovania a Európskej susedskej politiky, pričom poukazuje na pilotný program nástroja pre miestnu správu ako konkrétny príklad⁽²⁾, a navrhuje, aby sa podobné iniciatívy vyvinuli aj pre krajiny na juhu Stredozemného mora s cieľom podporiť budovanie kapacít na miestnej a regionálnej úrovni;

19. poukazuje na súvis medzi migráciou a rozvojovou politikou a považuje za potrebné vypracovať rozvojovú politiku umožňujúcu vytvoriť v tomto regióne také hospodárske a sociálne podmienky, ktoré môžu zaručiť udržateľnú budúcnosť pre miestne obyvateľstvo, a tak zmenšiť jeho záujem o migráciu. Predovšetkým sa domnieva, že je nevyhnutné zmierniť chudobu a vytvárať pracovné miesta pre mladšiu generáciu, a preto vyzýva na maximálne využitie existujúcich zdrojov a skúseností EÚ na podporu vzdelávania a odbornej prípravy v týchto krajinách;

⁽²⁾ VR už úzko spolupracuje s Európskou komisiou pri podpore pilotného programu, ktorý sa v súčasnosti obmedzuje na kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny.

20. zdôrazňuje, že je dôležité podporovať obchodovanie a investície v týchto krajinách a poskytovať im možnosti mikrouverov na zakladanie malých podnikov ako prostriedok, ktorý týmto krajinám umožní posilniť hospodársky rast a znížiť chudobu. Intenzívnejšie obchodovanie so severnou Afrikou by bolo prínosom pre Európu, pretože by viedlo k vzniku mnohých pracovných miest pre Európanov a k hospodárskemu rastu EÚ, a preto vyzýva k spoločnému úsiliu zameranému na odstránenie pretrvávajúcich obchodných bariér;

21. je presvedčený, že Únia pre Stredozemie by mohla zohrávať dôležitú úlohu pri riešení otázky migrácie a jej dôsledkov, ak by do nej všetky zainteresované strany vložili potrebnú politickú vôľu a náležité zdroje. V tejto súvislosti zdôrazňuje prínos, ktorý by Európsko-stredomorské zhromaždenie regionálnych a miestnych samospráv (ARLEM) mohlo mať vďaka uľahčovaniu spolupráce a výmeny know-how medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi. Navrhuje, aby zhromaždenie ARLEM pozorne zvážilo situáciu a zaradilo medzi svoje priority vhodné reakcie na prebiehajúce udalosti a v rámci svojich právomocí prijalo potrebné kroky na aktívnu podporu procesu demokratizácie v zainteresovaných krajinách;

22. pripomína, že diplomacia na miestnej a regionálnej úrovni môže pomôcť podporiť a upevniť prebiehajúci proces demokratizácie a zapojiť širokú verejnosť do zlepšovania vzťahov medzi občanmi a ich vládami;

23. vyzýva Európsku komisiu, aby zaistila, že v nadchádzajúcich politických iniciatívach⁽³⁾, ktoré vyvinie, bude položený základ pre navrhnutie komplexných riešení, vrátane zohľadnenia úlohy a prínosu miestnych a regionálnych orgánov, a že sa budúce synergie medzi prístahovaleckou a azylovou politikou, vonkajšou činnosťou a rozvojom, budú vyvíjať v úzkej spolupráci s miestnou a regionálnou úrovňou;

24. poveruje predsedníčku VR, aby predložila toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Európskemu parlamentu, Európskej komisii, maďarskému predsedníctvu Rady EÚ, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, Vysokému komisárovi OSN pre utečencov, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, predsedníctvu a sekretariátu Únie pre Stredozemie, parlamentnému zhromaždeniu Únie pre Stredozemie a zhromaždeniu ARLEM.

V Bruseli 12. mája 2011

*Predsedníčka
Výboru regiónov*
Mercedes BRESSO

⁽³⁾ Ako napríklad: preskúmanie Európskej susedskej politiky, výročná správa o migrácii a azyly, oznámenie o posilnenej solidarite v rámci EÚ, oznámenie o migrácii a mobilitě pre rozvoj, ako aj globálny prístup k migrácii.

STANOVISKÁ

VÝBOR REGIÓNOV

90. PLENÁRNE ZASADNUTIE V DŇOCH 11. A 12. MÁJA 2011

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Modernizácia politiky verejného obstarávania EÚ: Smerom k účinnejšiemu európskemu trhu verejného obstarávania“

(2011/C 192/02)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta skutočnosť, že Komisia vníma MSP ako chrbtovú kosť hospodárstva EÚ a domnieva sa, že prístup MSP k verejným súťažiam má kľúčový význam pre zachovanie pracovných príležitostí. Preto je dôležité odstrániť čo najviac prekážok, s ktorými sa MSP pri účasti vo verejnom obstarávaní stretávajú,
- odporúča Komisii podporovať na národnej úrovni zavedenie tzv. preukazov na verejné obstarávanie (podľa možnosti formou elektronického registračného systému), o ktoré by sa uchádzači mohli požiadať, a zjednotenie ich obsahu a používania. Takýto preukaz by potvrdzoval, že podnik má k dispozícii vyhlásenia a doklady, ktoré často požadujú verejní obstarávatelia pri zadávaní zákaziek. Podnik by jednorázovo požiadal o tento preukaz a nemusel by vždy znova a znova predkladať tie isté doklady. Podnikom, ktoré sa často uchádzajú o zákazky vo verejnom obstarávaní, by to ušetrilo veľa času a zdrojov,
- pripisuje veľký význam možnosti splniť prostredníctvom verejného obstarávania ciele v oblasti inovácie, sociálnych otázok, udržateľnosti a ochrany životného prostredia. Splnenie týchto cieľov obmedzuje kritérium, že požiadavky a želania kladené na uchádzačov musia byť spojené s predmetom zákazky. Spojitosť s predmetom zákazky preto nemôže byť stanovená ako požiadavka.

Spravodajca

Henk KOOL (NL/SES), člen výkonnej rady mesta Haag

Referenčný dokument

Zelená kniha o modernizácii politiky verejného obstarávania EÚ: Smerom k účinnejšiemu európskemu trhu verejného obstarávania

KOM(2011) 15 v konečnom znení

I. PRIPOMIENKY**VÝBOR REGIÓNOV,**

1. Výbor víta skutočnosť, že Európska komisia vydala „Zelenú knihu o modernizácii politiky verejného obstarávania EÚ: Smerom k účinnejšiemu európskemu trhu verejného obstarávania“, v ktorej venuje pozornosť názorom miestnych a regionálnych samospráv a ďalších verejných obstarávateľov, pokiaľ ide o úsporu nákladov, modernizáciu, objasnenie a zjednodušenie smerníc o verejnom obstarávaní.

2. Domnieva sa, že smernica 2004/18/ES (ďalej „smernica“) je v jednotlivých častiach príliš podrobná a odporúča Komisii, aby túto smernicu zjednodušila tam, kde je to možné.

3. Výbor tiež odporúča objasniť smernicu tam, kde je to nevyhnutné. Smernicu v podstatných bodoch doplnil Súdny dvor Európskej únie. Považoval by za veľmi vhodné kodifikovať najdôležitejšie prvky z jurisdikcie bez ich ďalšieho sprísnenia. Výbor požaduje, aby sa na služby uvedené v prílohe II B smernice, dotácie, transakcie s pozemkami a zákazky pod prahovými hodnotami nevzťahovala povinnosť vyhlásiť verejnú súťaž, prípadne splniť požiadavky transparentnosti, pokiaľ nejde o otázku cezhraničného významu.

4. Považuje podporu profesionality tak verejných obstarávateľov, ako aj trhových subjektov za dôležitú na dosiahnutie optimálne fungujúceho vnútorného trhu. Odporúča Komisii (dať) zriadiť lokálne znalostné centrá a zastrešujúce európske znalostné centrum centrá. Uvedené centrá by sa mali zriadiť na základe už existujúcich národných rámcov. Takéto centrá môžu verejným obstarávateľom pomôcť aj pri napĺňaní cieľov v oblasti inovácie, sociálneho obstarávania, udržateľnosti a životného prostredia. Využívanie centier by nemalo byť povinné, orgány miestnej správy musia mať možnosť rozhodovať v tejto veci slobodne.

II. ODPORÚČANIA**Malé a stredné podniky (MSP)**

5. Výbor víta skutočnosť, že Komisia vníma MSP ako chrbtovú kosť hospodárstva EÚ a domnieva sa, že prístup MSP k verejným súťažiam má kľúčový význam pre zachovanie

pracovných príležitostí. Preto je dôležité odstrániť čo najviac prekážok, s ktorými sa MSP pri účasti vo verejnom obstarávaní stretávajú.

6. Je dôležité maximálne obmedziť náklady, ktoré musia podniky vynaložiť na účasť vo verejnom obstarávaní. Výbor preto súhlasí s návrhom Komisie v čo najväčšej miere umožňovať záujemcom predložiť iba čestné vyhlásenia a originály dokumentov požadovať iba od vybraných záujemcov alebo víťazného uchádzača.

7. Výbor odporúča Komisii podporovať na národnej úrovni zavedenie tzv. preukazov na verejné obstarávanie (podľa možnosti formou elektronického registračného systému), o ktoré by sa uchádzači mohli požiadať, a zjednotenie ich obsahu a používania. Takýto preukaz by potvrdzoval, že podnik má k dispozícii vyhlásenia a doklady, ktoré často požadujú verejní obstarávatelia pri zadávaní zákaziek. Podnik by jednorázovo požiadal o tento preukaz a nemusel by vždy znova a znova predkladať tie isté doklady. Podnikom, ktoré sa často uchádzajú o zákazky vo verejnom obstarávaní, by to ušetrilo veľa času a zdrojov. Aby bol preukaz dôveryhodný, bol by platný na určité obdobie, keďže aj príslušné certifikáty majú obmedzenú platnosť. Podobný systém sa už občas vyskytuje na miestnej a regionálnej úrovni a sú s ním dobré skúsenosti. Z povahy preukazu na verejné obstarávanie vyplýva, že sa s ním nesmú spájať žiadne vysoké náklady.

8. Zbytočné spájanie viacero rôznych zákaziek medzi verejnými obstarávateľmi nie je žiaduce, pretože kritériá pre väčšie zákazky by mohli byť náročnejšie. Výbor preto Európskej komisii odporúča zvýšiť informovanosť o tomto probléme pre malé a stredné podniky a zdôrazniť význam ich rozdelenia na časti v dôvodovej správe resp. v súvisiacom strategickom dokumente.

9. Pre MSP je prínosom aj rozšírenie možností využiť rokovacie konania. Tento postup ponúka verejným obstarávateľom i uchádzačom určitú mieru flexibility. MSP sa totižto zameriavajú na znalosť svojho produktu alebo služby, nie na postup verejného obstarávania. Výbor vyzýva Komisiu, aby umožnila využívanie rokovacieho konania ako regulárneho postupu. Malo by to byť upravované rovnakým spôsobom, ako je to v smernici 2004/17/ES (smernica o verejnoprospešných službách), podľa ktorej si verejní obstarávatelia vyberú takú formu zadania verejnej zákazky, ktorú považujú za najvhodnejšiu pre dané verejné obstarávanie. Výbor odporúča zjednodušiť všetky paralelné postupy.

10. Jestvujúci užší postup môže byť MSP nevýhodný. V prvej, výberovej fáze užšieho postupu sa môžu v súčasnosti uviesť iba požiadavky a želania týkajúce sa podniku. Želania pri výbere sa väčšinou týkajú otázky úspešnosti a skúseností podniku pri realizácii projektov. Veľké podniky zrealizovali vo všeobecnosti viac projektov ako MSP. Môžu preto uviesť viac vhodných referenčných projektov a vďaka tomu majú väčšiu šancu uspieť vo výbere. Výbor preto odporúča umožniť v prvej fáze užšieho konania aj posudzovanie (určitých) kritérií pre zadanie zákazky.

Flexibilita

11. Výbor odporúča umožniť väčšiu pružnosť verejného obstarávania.

12. Právne predpisy týkajúce sa verejného obstarávania sú zložité a možnosti uchádzača opraviť svoje opomenutie v ponuke sú obmedzené. Vyplýva to najmä z (národnej) judikatúry a výberu verejných obstarávateľov v rámci príslušných podkladov k verejnému obstarávaniu. Výbor preto odporúča, aby sa v novej smernici podrobnejšie uviedlo, ktoré opomenutia môžu uchádzači napraviť a ktoré doplnenia, resp. úpravy sú dovolené.

13. Verejný obstarávateľ môže na základe otázok uchádzačov považovať za potrebné vykonať zmenu, resp. úpravu v zákazke v priebehu postupu verejného obstarávania. V súčasnosti sa postup verejného obstarávania musí pri podstatnej zmene zákazky zastaviť a opakovať sa. Výbor preto odporúča vytvoriť pre verejných obstarávateľov jednoduchý spôsob ako zmeniť svoju zákazku, napríklad prostredníctvom oficiálnej opravy s krátkym predĺžením lehoty na predloženie ponúk.

14. Počas realizácie sa môže ukázať, že verejný obstarávateľ prehliadol určitý aspekt, ktoré by sa mal opraviť, avšak nedá sa považovať za nepredvídateľný a nevyhnutný. Výbor preto považuje za vhodné zmierniť platné ustanovenie o úpravách. Mohlo by ísť o možnosť poskytnúť pôvodnému dodávateľovi určité percento zákazky ako náhradu za úpravy bez toho, aby bolo nutné splniť podmienky článku 31 smernice.

15. Výbor vyzýva Komisiu, aby do novej smernice zahrnula mnoho pružnejšie ustanovenia pre rámcové dohody. Pre tieto dohody by mali platiť rovnaké ustanovenia ako v smernici o verejnoprospešných službách. Doba platnosti zmlúv a tiež ustanovenie o tom, že v rámcovej dohode sú vo výnimočnom prípade potrební len dvaja dodávatelia, by sa mali vypustiť ako nadbytočné.

Podpora inovácie, sociálneho obstarávania, udržateľnosti a ochrany životného prostredia

16. Výbor teší pozornosť, ktorú Komisia v zelenej knihe venuje naplneniu cieľov ochrany životného prostredia, podpory sociálneho začlenenia, zlepšenia dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím a podpory inovácií.

17. Výbor zdôrazňuje, že úspech stratégie Európa 2020 závisí rozhodujúcou mierou od toho, ako sa miestnej a regionálnej úrovni podarí uplatňovať nové inovatívne riešenia, ktoré boli v hlavných iniciatívach stanovené ako ciele. Nové inovatívne postupy nevznikajú samy od seba. Modernizácia pravidiel EÚ v oblasti verejného obstarávania musí zvýšiť strategickú agilnosť a činnosť obcí a ďalších verejných aktérov ako tvorcov nových riešení.

18. Výbor zdôrazňuje, že modernizácia pravidiel verejného obstarávania musí posilniť úlohu verejného sektora pri podpore inovácií. Musia byť vytvorené podmienky aj pre veľké rozvojové projekty vo výške niekoľkých miliónov EUR, ktoré riešia komplexné sociálne problémy a majú formu konzorcia ako nositeľa rizika. Obce alebo iné verejné subjekty musia mať možnosť na vlastné náklady vytvárať takéto zoskupenia, ktoré sústreďujú potrebné spôsobilosti z podnikov a iných organizácií. V rámci obvyklého postupu verejného obstarávania je to ťažké, ak nie nemožné. Ak sa vytvorí niečo úplne nové, musí byť možné bez ohľadu na pravidlá verejného obstarávania prostredníctvom rokovaní zhromaždiť rôzne spôsobilosti a najmä umožniť účasť malým podnikom.

19. Výbor pripisuje veľký význam možnosti splniť prostredníctvom verejného obstarávania ciele v oblasti inovácie, sociálnych otázok, udržateľnosti a ochrany životného prostredia. Splnenie týchto cieľov obmedzuje kritérium, že požiadavky a želania kladené na uchádzačov musia byť spojené s predmetom zákazky. Spojitosť s predmetom zákazky preto nemôže byť stanovená ako požiadavka. Verejní obstarávatelia by tak mohli sami určiť, či s ohľadom na tieto aspekty upustia od hodnotenia spojitosti s predmetom zákazky, a ktoré kritériá použijú, pretože okolnosti v jednotlivých členských štátoch sa značne odlišujú. Výbor odporúča zahrnúť to do novej smernice.

20. Súhlasí s Európskou komisiou, že orgány verejnej správy môžu významne prispieť k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020 tým, že budú svoju kúpnu silu využívať na obstarávanie tovaru a služieb s vyššou „spoločenskou hodnotou“, napr. z hľadiska podporovania inovácie alebo ochrany životného prostredia a boja proti klimatickým zmenám, zníženia spotreby energie či zlepšenia zamestnanosti, verejného zdravia a sociálnych podmienok alebo podporovania rovnosti a súčasného začleňovania znevýhodnených skupín. V záujme spravodlivej hospodárskej súťaže a spravodlivého prístupu MSP je pritom potrebné nájsť správnu rovnováhu medzi uvedenými cieľmi, objektivitou a nediskrimináciou. Miestne a regionálne samosprávy by mali mať možnosť stanoviť

v rámci verejného obstarávania prísnejšie kritériá, než sú minimálne požiadavky stanovené EÚ bez toho, aby sa tým ohrozila hospodárska súťaž. Vyzýva však Komisiu, aby pri vytváraní nových smerníc o verejnom obstarávaní ponúkla verejným obstarávateľom určitú voľnosť výberu, čo sa dá dosiahnuť tým, že na jednej strane sa bude od orgánov verejnej správy požadovať, aby v rámci verejného obstarávania podporovali niektoré služby „spoločenskej hodnoty“, no na druhej strane sa im poskytne voľnosť výberu jednej alebo viacerých možností zo zoznamu.

21. Výbor odporúča Komisii zvýšiť informovanosť v rámci EÚ o dlhodobu nezamestnaných, osobách s postihnutím a stážistoch a vytvoriť nové spôsoby na podporu ich uplatnenia. Obstarávateľia tak vo svojich podkladoch k verejnému obstarávaniu ako kritérium pre zadanie zákazky alebo podmienku realizácie môžu v prípade záujmu uviesť, že podnik, ktorému bola zákazka zadaná použije určitú časť sumy zákazky na uplatnenie týchto cieľových skupín pri realizácii zákazky alebo inde v rámci podniku. Takéto požiadavky musia zostať na úrovni EÚ dobrovoľné a miestne a regionálne samosprávy si musia zachovať maximálnu pružnosť, pokiaľ ide o určovanie rôznych politických cieľov, ktoré chcú verejným obstarávaním dosiahnuť, pričom sa budú zameriavať na dosiahnutie čo najväčšej výhodnosti.

22. Výbor považuje kritérium ekonomickej výhodnosti ponuky za veľmi vhodný nástroj dosiahnutia cieľov v oblasti inovácie, sociálneho obstarávania, udržateľnosti a životného prostredia. Na otázku Komisie, či sa má zrušiť kritérium najnižšej ceny pre určité kategórie, odpovedá záporne. Aj pri kritériu najnižšej ceny môžu uvedené ciele zohrávať úlohu, a to konkrétne v podobe minimálnych požiadaviek. Verejní obstarávateľia musia mať možnosť rozhodnúť sa v závislosti od zákazky. Okrem toho musia často splniť aj cieľ úspor, ktorý sa musí zohľadniť pri voľbe kritéria pre zadanie zákazky.

23. Verejní zadávatelia nemôžu vždy dohliadať na dodržanie požiadaviek zákazky v rámci celého dodávateľského reťazca. Je napríklad ťažké kontrolovať, či sa vo výrobnom procese v tretej krajine na prácu nezaužívajú deti. Výbor žiada Komisiu, aby tomuto problému venovala pozornosť.

Nové postupy

24. Výbor odporúča zahrnúť do novej smernice niekoľko nových postupov: Ide tu o tzv. trh služieb podľa prílohy II A smernice, model verejnej voľby a postup pre zákazky s rýchlo sa meniacimi cenami.

25. Trh služieb podľa prílohy A: tento systém sa v niektorých členských štátoch v súčasnosti využíva pre služby podľa prílohy B takto: neuzatvára sa žiadna všeobecná rámcová

dohoda, ale každá jednotlivá zákazka je zverejnená na tzv. (digitálnom) trhovisku, na ktorom sa teda ponúka mnoho rozličných zákaziek. Záujemcovia môžu reagovať na jednotlivé zákazky. Pre každú zákazku sa vytvorí poradie na základe cenových ponúk. Potom sa posúdi päť ponúk s najnižšou cenou a zhodnotia sa ich kvalitatívne hľadiská. Z týchto piatich ponúk dostane zákazku ten záujemca, ktorý predložil ekonomicke najvýhodnejšiu ponuku. Výhodou trhu služieb typu A je, že tento systém zvyšuje šance samostatne zárobkovo činných osôb. Navrhuje sa vytvoriť podobný systém aj pre služby typu A.

26. Model verejnej voľby: tzv. model verejnej voľby je postup, ktorý ponúka východisko pri zákazkách, kde je dôležité dať verejnosti možnosť vybrať si určitý podnik. Ide tu okrem iného o zákazky v oblasti osobných služieb. V rámci tohto systému dostanú rámcovú zmluvu všetci uchádzači, ktorí spĺňajú požiadavky kvality a súhlasia s (maximálnou) cenou stanovenou verejným obstarávateľom. Občan si potom vyberie organizáciu, ktorá mu poskytne osobné služby.

27. Postup pri fluktuujúcich cenách: na niektorých trhoch, napr. na trhu s energiou, sa ceny rýchlo menia. Pri takýchto zákazkách je žiaduce, aby doba, na ktorú sa zákazka udeľuje, bola čo najkratšia. Ponuky uchádzačov vychádzajú totižto z trhovej ceny energie v deň predloženia ponuky. Navrhuje vložiť do novej smernice ustanovenie, že pre takéto trhy platí upravená lehota na odvolanie.

Zmena prahových hodnôt

28. Výbor víta skutočnosť, že Komisia skúma prahové hodnoty. Odporúča, aby sa pred stanovením nových prahových hodnôt preskúmalo, pri ktorých prahových hodnotách existuje záujem zo zahraničia. Znamenalo by to stanoviť prahové hodnoty pre dodávky a služby na úrovni, ktorá by bola výrazne vyššia ako tá, ktorá sa používa v súčasnosti. Pokiaľ je možné predpokladať, že neexistuje žiadny záujem zo zahraničia, môžu verejní obstarávateľia ušetriť náklady na európske verejné obstarávanie. Výbor sa domnieva, že akékoľvek nové prerokovanie Dohody WTO o verejnom obstarávaní musí pamätať na to, že sú potrebné oveľa vyššie prahové hodnoty.

Zásada transparentnosti

29. Vo všeobecnosti: nie je vždy jasné, či ide o otázku cezhraničného významu. V mnohých prípadoch si to vyžaduje prieskum trhu, čo zase so sebou prináša náklady navyše pre verejných obstarávateľov. Je žiaduce objasniť pojem „cezhraničný“, čím sa tu obstarávateľom poskytne väčšia istota. Výbor preto Komisii odporúča vypracovať zoznam oblastí, resp. trhov, v prípade ktorých možno hovoriť o cezhraničnom hľadisku. Je tiež nutné rozlišovať, či to platí pre celý členský štát alebo len pre pohraničné oblasti.

30. Na otázku Komisie, či by verejní obstarávatelia nemali mať povinnosť špecifikovať podmienky verejnej súťaže pre zákazky s vysokou hodnotou aj v inom jazyku, príp. akceptovať ponuky napísané v cudzom jazyku, odpovedá výbor záporne. Výrazne by to zvýšilo administratívne náklady, pričom cieľový efekt – podnietenie ponúk zo zahraničia – by bol pravdepodobne veľmi obmedzený.

31. Zákazky pod európskymi prahovými hodnotami: výbor sa domnieva, že zákazky pod európskymi prahovými hodnotami by nemali spadať pod pojem „cezhraničný“. Zo súčasnej praxe vyplýva, že zahraniční záujemcovia sa zaujímajú len o veľmi obmedzený počet zákaziek nad európskymi prahovými hodnotami. Výbor odporúča Komisii uskutočniť prieskum, ktorý by ukázal o aké čísla tu ide. Podľa týchto zistení by bolo možné stanoviť, či je vôbec vhodné začleniť zákazky pod európskymi prahovými hodnotami pod pojem „cezhraničné“.

32. Zákazky vyňaté z pôsobnosti smernice: nie je jasné do akej miery zohráva zásada transparentnosti úlohu pri vyňatých zákazkách. Pri niektorých výnimkách ako napríklad koncesných zmluvách na služby, to je jasnejšie. V prípade iných výnimiek, ako sú pracovné zmluvy a transakcie s pozemkami, by zásada transparentnosti nemala platiť. Výbor žiada Komisiu, aby objasnila, pre ktoré vyňaté zákazky platí zásada transparentnosti.

33. Služby typu B: výbor odporúča, aby tie služby typu B, ktoré sa na zoznam služieb typu B dostali po posúdení zoznamu služieb typu A a B, nespádali pod zásadu transparentnosti a navrhuje Komisii zahrnúť to do novej smernice.

Nové rozdelenie služieb A a B

34. Výbor žiada, aby sa zachovalo súčasné rozdelenie služieb typu A a typu B. Zoznam služieb typu B by sa mal zachovať pre služby, v prípade ktorých nemožno hovoriť o cezhraničnej konkurencii, alebo pre služby, ktoré majú taký osobný charakter, že je vhodnejšie ich nezadávať na európskej úrovni, napr. služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby. V tomto prípade má ústredné postavenie dôvera zo strany obstarávateľa a užívateľa/pacienta voči osobe, ktorá bude poverená vykonávaním zákazky. To sú často subjektívne kritériá, ktoré nepatria do postupu verejného obstarávania. Výbor vyzýva Komisiu, aby preradila služby podľa prílohy A, ktoré nie sú vhodné na cezhraničný obchod, do prílohy B. Ďalej žiada Komisiu, aby vytvorila nástroje, ktoré by miestnym a regionálnym orgánom pomohli vyjasniť, či konkrétne zákazky patria do kategórie služieb uvedených v prílohe A alebo v prílohe B.

35. Výbor žiada Komisiu, aby zhodnotila zoznamy kódov CPV. Kódy CPV a príslušné služby sú ťažko zrozumiteľné a vyvolávajú otázky. Výbor požaduje jasné informácie alebo príručku ku kódom CPV.

Vylúčenia zákaziek

36. Výbor odporúča venovať pozornosť usmerneniam týkajúcim sa vylúčených zákaziek. Je potrebné zvážiť ich objasnenie, aj doplnenie. Napríklad nie je jasné, ktoré finančné služby spadajú pod výnimky v rámci článku 16 ods. d), a kedy ide o službu typu A v oblasti finančných služieb (kategória 6).

37. Výbor požaduje, aby v novej smernici bolo obsiahnuté vylúčenie pre zákazky medzi verejnými obstarávateľmi. Keďže orgány správy majú povinnosť zodpovedne nakladať s peniazmi daňových poplatníkov, je žiaduce, aby tieto orgány mohli navzájom za poplatok pokrývajúcí vzniknuté náklady využívať svoje znalosti a schopnosti bez povinnosti vyhlásiť verejnú súťaž. Takéto vylúčenie by znamenalo výrazné zlepšenie z hľadiska koherentnosti právneho rámca EÚ a bolo by riešením jedného z najpálčivejších problémov vo verejnom obstarávaní, ktorým v súčasnosti čelia miestne a regionálne orgány.

38. Verejní obstarávatelia sa stretávajú s veľkými problémami pri zadávaní zákaziek na systémy IKT. Informačný a komunikačný systém verejného obstarávateľa tvoria rôzne systémy, ktoré sú vzájomne prepojené. Doplňujúce zákazky, ako ďalšie licencie alebo príslušné nové moduly preto nemôžu byť zadane bez väčších problémov či už z technického hľadiska alebo pokiaľ ide o náklady. Výbor preto Komisii odporúča preskúmať, či je v novej smernici možné rozšíriť možnosti získania výnimky, a/alebo či je možné zaviesť nový postup pre systémy IKT, kde by si navzájom nekonkurovali výroby, ale dodávatelia, pričom by sa požadovala konkrétna značka.

39. Výbor je zajedno s Komisiou v tom, že je nevyhnutné podnecovať inováciu. Verejní obstarávatelia nemôžu vzhľadom na právne predpisy týkajúce sa verejného obstarávania len tak jednoducho obstaráť nové inovatívne produkty. Výbor navrhuje, aby Komisia preskúmala možnosti vyňatia z povinnosti vyhlásiť verejnú súťaž, ktoré by mohlo platiť dva roky od dňa, keď bol udelený uznávaný patent na vynález.

Predchádzajúce skúsenosti

40. Výbor sa domnieva, že verejní obstarávatelia musia mať možnosť využiť pri obstarávaní v budúcnosti skúsenosti, ktoré už niektorý obstarávateľ získal s dodávateľmi v minulosti. Zlé skúsenosti, kde výsledok nebol uspokojivý, by mali vziať do úvahy. V súčasnosti sa záujemca, ktorý (zámerne) podal neuspokojivý výkon môže v zásade znovu uchádzať o ďalšiu zákazku, pričom je v určitých prípadoch potrebné vypísať novú verejnú súťaž len preto, že podnik, ktorý zákazku doteraz realizoval, od nej odstúpil. Je to často nežiaduce vzhľadom na narušené vzťahy, dôveru, ako aj vzhľadom na poskytované služby. Výbor odporúča systém, ktorý by umožňoval podeliť sa o vlastné skúsenosti s určitým podnikom. Systém by však samozrejme musel zaručovať objektivitu. To je možné zabezpečiť prostredníctvom oficiálnej hodnotiacej správy predchádzajúcich zákaziek a časovým obmedzením vylúčenia.

Vymedzenie zákaziek podliehajúcich povinnosti vyhlásiť verejnú súťaž

41. Výbor požaduje obmedziť rozsah pôsobnosti novej smernice na obstarávanie samotného verejného obstarávateľa. Tento postoj sa opiera o judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, ktorá stanovuje, že vymedzenie rozsahu pôsobnosti smernice musí mať priamy hospodársky prínos. Všeobecné dohody týkajúce sa napríklad územného rozvoja a poskytovania dotácií by nemali spadať do tejto definície. Len samotné stanovenie požiadaviek, pokiaľ ide napríklad o prácu, ešte neznamená, že vzniká nárok na odmenu a povinnosť vyhlásiť verejnú súťaž. Verejní obstarávatelia musia mať pri plnení svojich verejných úloh možnosť slobodne rozhodovať o svojich požiadavkách, aby mohli poskytovať isté usmernenia. Výbor odporúča kodifikovať príslušnú jurisdikciu a objasniť tak definíciu zákazky podliehajúcej povinnosti vyhlásiť verejnú súťaž.

42. Verejným obstarávateľom spôsobuje definícia verejných zákaziek na práce ťažkosti. Výbor sa domnieva, že kritérium

„realizácia diela akýmkoľvek spôsobom zodpovedajúcim požiadavkám špecifikovaným spaverejným obstarávateľom“, nie je jasné. Odporúča upraviť a zjednodušiť túto definíciu.

Verejnoprávne subjekty

43. Výbor žiada, aby sa pozornosť venovala postaveniu malých verejnoprávnych subjektov. Povinnosť vyhlásiť verejnú súťaž je pre malé verejnoprávne subjekty neprimeranou záťažou.

44. Definícia verejnoprávneho subjektu si vyžaduje úpravu. Pre podniky je náročné zisťovať, či majú dočinenia s verejnoprávnym subjektom. Definícia totižto obsahuje kritériá týkajúce sa financií a dohľadu, ktoré tretie subjekty nemôžu overiť. Súdny dvor Európskej únie navyše doplnil kritériá pre verejnoprávne subjekty. Výbor odporúča Komisii vytvoriť novú definíciu pojmu verejnoprávny subjekt.

V Bruseli 11. mája 2011

Predsedačka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Rozvojová politika EÚ na podporu inkluzívneho rastu a udržateľného rozvoja – Zvyšovanie dosahu rozvojovej spolupráce EÚ“

(2011/C 192/03)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdieľa názor Komisie, že napriek pokroku, ktorý sa dosiahol v určitých sociálnych oblastiach, ešte treba veľa vykonať na naplnenie rozvojových cieľov, ku ktorým sa medzinárodné spoločenstvo zaviazalo pred vyše desaťročím prostredníctvom Miléniovej deklarácie;
- domnieva sa, že by sa mala venovať väčšia pozornosť faktorom súvisiacim so zdrojmi, ktoré sú k dispozícii na financovanie rozvoja, pričom treba dodržať záväzky v oblasti pomoci, podporiť mobilizáciu domácich zdrojov v rozvojových krajinách, posilniť ich daňové systémy, bojovať proti korupcii, daňovým podvodom, únikom kapitálu a nelegálnym finančným tokom, pričom by sa malo zároveň podporovať hľadanie nových zdrojov financovania;
- ľutuje, že napriek tomu, že Európska komisia uznáva zásadnú úlohu, ktorú miestne a regionálne orgány zohrávajú v oblasti podpory rozvoja a programov spolupráce, zelená kniha nezohľadnila čoraz silnejšiu vedúcu úlohu regionálnych a miestnych orgánov v politike spolupráce EÚ, ktorá sa snaží o to, aby bola účinná a mala podporu zo strany spoločnosti. Preto vyzýva, aby sa sústredenejším spôsobom zohľadnila úloha, ktorá pripadá miestnym a regionálnym orgánom pri podpore rozvoja širokej spoločenskej základne, pri zriaďovaní efektívnych inštitúcií spravujúcich verejné veci v rozvojových krajinách a pri tvorbe environmentálne udržateľného energetického modelu;
- vyjadruje pranie, aby revízia európskej rozvojovej politiky a európsky konsenzus nabrali smer vytýčený v oznámení na tému „Miestne orgány: aktéri v oblasti rozvoja“, ktoré vyzdvihuje pozíciu, úlohu a prínos týchto orgánov v príslušných oblastiach a politikách. V tejto súvislosti a s cieľom podporiť výmenu a poskytnúť fórum pre politickú diskusiu miestnych a regionálnych orgánov v rámci rozvojovej spolupráce sa VR zaväzuje, že bude naďalej pokračovať v úzkej spolupráci s Európskou komisiou pri organizácii každoročnej konferencie o decentralizovanej spolupráci.

Spravodajca	Jesús GAMALLO ALLER (ES/ELS), generálny riaditeľ pre vonkajšie vzťahy a vzťahy s Európskou úniou, vláda autonómnej oblasti Galícia
Referenčný dokument	Zelená kniha – Rozvojová politika EÚ na podporu inkluzívneho rastu a udržateľného rozvoja – Zvyšovanie dosahu rozvojovej spolupráce EÚ KOM(2010) 629 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné poznámky

1. zdieľa názor Komisie, že napriek pokroku, ktorý sa dosiahol v určitých sociálnych oblastiach, ešte treba veľa vykonať na naplnenie rozvojových cieľov, ku ktorým sa medzinárodné spoločenstvo zaviazalo pred vyše desaťročím prostredníctvom Miléniovej deklarácie;

2. súhlasí s Komisiou v tom, že je potrebné zvýšiť potenciál dosahu a pridanú hodnotu rozvojovej politiky EÚ v snahe dosiahnuť rozvojové ciele tisícročia a domnieva sa, že táto úloha je ešte nevyhnutnejšia vzhľadom na závažnú hospodársku krízu, ktorej čelí veľká časť darcovských krajín;

3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zelená kniha sa nezaobrá dôkladnejšie kritériami potrebnými na určenie pridanej hodnoty činností EÚ v oblasti spolupráce, že nevenuje väčšiu pozornosť potrebe prísnejšieho hodnotenia dosahu vykonaných aktivít, a že sa nenavrhujú opatrenia na prehlbenie Parížskeho programu, Akčného programu z Akkry a záväzkov, ktoré vyplývajú z Európskeho konsenzu o rozvoji a z Kódexu správania EÚ;

4. domnieva sa, že by sa mala venovať väčšia pozornosť faktorom súvisiacim so zdrojmi, ktoré sú k dispozícii na financovanie rozvoja, pričom treba dodržať záväzky v oblasti pomoci, podporiť mobilizáciu domácich zdrojov v rozvojových krajinách, posilniť ich daňové systémy, bojovať proti korupcii, daňovým podvodom, únikom kapitálu a nelegálnym finančným tokom, pričom by sa malo podporovať hľadanie nových zdrojov financovania;

5. vyjadruje presvedčenie, že cieľená pomoc, ktorá sa bude systematicky sledovať a posudzovať, je v skutočnosti cennou investíciou zo strany darcov - investíciou do slobody a spravodlivosti, pretože sa tým prispieva k vytváraniu spoločností, ktoré sú spravodlivejšie a vo väčšej miere uznávajú ľudské práva, investíciou do možnosti rozvoja a blahobytu, pretože vo svete, ktorý je vzájomne prepojený, je rozvoj jedných zdrojov stability a dynamiky pre iných, a investíciou do bezpečnosti, pretože sa znižujú napätia a zlepšuje sa schopnosť riadenia medzinárodného systému;

6. trvá na presvedčení, že medzinárodná pomoc je len jedným z celého spektra faktorov, ktoré môžu podnietiť procesy rozvoja v najchudobnejších krajinách, z čoho vyplýva nutnosť zlepšiť súdržnosť politík, ktoré uplatňujú darcovské krajiny, a navrhnuť právne rámce, ktoré regulujú medzinárodné transakcie a poľnohospodárske subvencie bohatých krajín, tak, aby sa možnosti pokroku, ktoré so sebou prináša globalizácia, rozdeľovali čo možno najrovnomernejšie. Vyjadruje však poľutovanie nad tým, že sa zelená kniha nevenuje náležite týmto aspektom, hoci sa nimi zaoberajú medzinárodní lídri na zasadnutiach Organizácie Spojených národov a G-20;

7. ľutuje, že napriek tomu, že Európska komisia uznáva zásadnú úlohu, ktorú miestne a regionálne orgány zohrávajú v oblasti podpory rozvoja a programov spolupráce, zelená kniha nezohľadnila čoraz silnejšiu vedúcu úlohu regionálnych a miestnych orgánov v politike spolupráce EÚ, ktorá sa snaží o to, aby bola účinná a mala podporu zo strany spoločnosti. Preto vyzýva, aby sa sústredenejším spôsobom zohľadnila úloha, ktorá pripadá miestnym a regionálnym orgánom pri podpore rozvoja širokej spoločenskej základne, pri zriaďovaní efektívnych inštitúcií spravujúcich verejné veci v rozvojových krajinách a pri tvorbe environmentálne udržateľného energetického modelu;

8. vyjadruje pranie, aby revízia európskej rozvojovej politiky a európsky konsenzus nabrali smer vytýčený v oznámení na tému „Miestne orgány: aktéri v oblasti rozvoja“, ktoré vyzdvihuje pozíciu, úlohu a prínos týchto orgánov v príslušných oblastiach a politikách. V tejto súvislosti a s cieľom podporiť výmenu a poskytnúť fórum pre politickú diskusiu miestnych a regionálnych orgánov v rámci rozvojovej spolupráce sa VR zaväzuje, že bude naďalej pokračovať v úzkej spolupráci s Európskou komisiou pri organizácii každoročnej konferencie o decentralizovanej spolupráci;

9. pripomína stanovisko Výboru regiónov (CdR 116/2010) nazvané „Jarný balík: Akčný plán EÚ zameraný na plnenie rozvojových cieľov tisícročia“, v ktorom sa uvádza, že „by sa mohla zvážiť možnosť, aby sa každý zo 100 000 miestnych a regionálnych orgánov, rozhodol dobrovoľne venovať ročne najmenej 1 euro na obyvateľa na rozvojovú pomoc, pričom by sa dodržiavali príslušné vnútroštátne právne predpisy. Miestne a regionálne orgány, ktoré nie sú priamo zapojené do činnosti v rámci decentralizovanej spolupráce, by mohli prispieť do fondov určených na rozvojovú pomoc miestnych samospráv, ako to v súčasnosti funguje v Španielsku. Činnosť, ktorá nepriamo prispieva k rozvoju (napríklad zvyšovanie povedomia verejnosti o chudobe vo svete) by sa v rámci tohto príspevku tiež mohla zohľadniť“;

Zlepšiť dosah rozvojových politík

10. súhlasí s Komisiou, že je vhodné, aby bola pomoc zameraná na „tie oblasti, v ktorých možno jasnú pridanú hodnotu preukázať“. Domnieva sa však, že neexistujú kritériá, ani ukazovatele, ktoré by umožnili jednoznačne zistiť, ako sa dá merať schopnosť EÚ prinášať pridanú hodnotu v oblasti jej politiky spolupráce;

11. súhlasí s odporúčaním Komisie posilňovať a zlepšovať postupy hodnotenia dosahu spolupráce EÚ a naznačuje, že existuje veľký priestor na to, aby EÚ zaviedla presnejšie a inovatívnejšie postupy hodnotenia dosahu, ako napríklad tie, ktoré vyplývajú z uplatňovania náhodných techník (randomized evaluation), ktorým sa EÚ zatiaľ takmer nevenovala. Takéto úsilie by sa malo vyvinúť aj v oblasti decentralizovanej spolupráce;

12. považuje za správne, že Komisia dáva prednosť cieľu „rast v prospech ľudského rozvoja“, a to minimálne z dvoch dôvodov: i) v prvom rade preto, že týmto spôsobom sa naprávi nesprávny smer, ktorým sa pomoc uberala v uplynulých rokoch, keď sa kladol dôraz na sociálne rozmery rozvoja, ktoré sú ťažko udržateľné bez inkluzívneho hospodárskeho rastu a ii) druhým dôvodom je skutočnosť, že kríza ovplyvňuje schopnosť hospodárskeho rastu, znižovania chudoby a tvorby pracovných miest mnohých rozvojových krajín;

13. pripomína však, že rast a rozvoj nie sú synonymá, a že rozvoj zahŕňa okrem rozšírenia výrobných kapacít aj podporu sociálnych výsledkov a rozloženie bohatstva na danom území prostredníctvom udržateľného miestneho a regionálneho rozvoja, ktorý má väčší územný dosah a je dostupný najchudobnejším vrstvám;

14. pripomína, že na to, aby bol tento rozvoj na územnom základe možný, je kľúčová spolupráca medzi regionálnymi a miestnymi orgánmi ako hlavnými subjektmi pri dosahovaní vnútorného a udržateľného rastu;

15. súhlasí s Komisiou v tom, že posilnenie inštitúcií partnerských krajín a zvýšenie úrovne ich efektívnosti a legitimitnosti je jednou z hlavných úloh celej rozvojovej stratégie, čím sa zlepšia podmienky pre riadenie procesu hospodárskej a sociálnej transformácie;

16. vyzýva však Komisiu, aby venovala väčšiu pozornosť negatívnym dôsledkom, ktoré má závislosť od pomoci na kvalitu inštitúcií, a aby pripisovala väčší význam úlohám súvisiacim s ráznym bojom proti korupcii a posilnením fiškálnych kapacít rozvojových krajín nielen ako spôsobu zlepšenia kvality inštitúcií, ale aj zníženia závislosti od pomoci a zväčšenia schopnosti mobilizovať domáce zdroje;

17. zdôrazňuje zároveň, že pri budovaní legitímnejších a efektívnejších inštitúcií zohrávajú kľúčovú úlohu procesy decentralizácie ako spôsoby, ako priblížiť vládu občanom a upevniť v spoločnosti demokratické hodnoty. Pri podpore týchto procesov by mali mať kľúčovú úlohu regionálne a miestne orgány, čo je však aspekt, ktorý zelená kniha nezohľadňuje;

18. súhlasí s názorom Komisie, že jedným z predpokladov rozvoja je dosiahnutie určitej úrovne bezpečnosti. Darcov núti prehodnotiť existujúce vzťahy medzi agendami pre bezpečnosť a agendami pre rozvoj ako agendami, ktoré sú prepojené, a stimulovať posilňovanie inštitúcií, podporovať ľudské práva a sociálnu súdržnosť v tých krajinách, kde je štát slabý, tým, že sa zriadia mechanizmy včasného varovania a preventívnej diplomacie. Vyzýva však Komisiu, aby lepšie ujasnila rozdelenie právomocí v týchto oblastiach medzi oddeleniami zodpovednými za spoluprácu a vlastnými orgánmi EÚ pre vonkajšiu činnosť;

19. zdieľa názor Komisie, podľa ktorej je pre zvýšenie efektívnosti pomoci potrebné, aby sa koordinácia medzi európskymi darcovskými krajinami stala „podstatne systematickejšou a účinnejšou“, a súhlasí s tým, že vhodnou príležitosťou na to je návrh na synchronizáciu programovacích cyklov jednotlivých štátov, ktorý má Komisia predložiť Rade v roku 2011. Okrem toho pripomína, že zlepšenie koordinácie pomoci je jednou zo zásad stanovených v Parížskom programe v súvislosti so zlepšením účinnosti pomoci, je súčasťou Európskeho konsenzu o rozvoji a je jednou z právnych zásad základných textov EÚ (Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, Maastrichtskej zmluvy o Európskej únii a Lisabonskej zmluvy);

20. ľutuje však, že v zelenej knihe chýba zmienka o ďalšej oblasti, ktorá dopĺňa koordináciu, má obrovský potenciál a týka sa potreby pokroku v delbe práce medzi európskymi darcami. Delba práce by okrem toho mala existovať nielen v rámci národných darcov, ale tiež medzi nimi a príslušnými darcami na nižšej než štátnej úrovni (regionálnymi a miestnymi) vzhľadom na dôležitú úlohu, ktoré títo darcovia zohrávajú v rozličných systémoch spolupráce EÚ. Nabáda preto Komisiu, aby pre regionálne a miestne orgány určila kontaktných partnerov v Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a na generálnom riaditeľstve pre rozvoj a spoluprácu (DEVCO), a to v rámci EÚ, ako aj v partnerských krajinách. Okrem toho považuje za nevyhnutné vytvoriť špecifickú rozpočtovú položku, ktorá bude určená miestnym a regionálnym orgánom EÚ;

21. domnieva sa, že na dosiahnutie pokroku smerom k primeranej delbe práce by bolo vhodné, aby zelená kniha podporila začlenenie politiky pomoci EÚ nielen na základe cieľov, ale aj na základe subjektov a podľa rozdelenia zodpovednosti medzi nimi. Toto hľadisko by kladlo dôraz na možný príspevok regionálnych a miestnych orgánov k obohateniu a zefektívneniu politiky spolupráce;

22. pripomína, že pomoc je len jednou súčasťou verejných politík darcovských krajín s dôsledkami na možnosti rozvoja partnerských krajín. Dosiahnutie vyššej úrovne súdržnosti verejných politík je preto jedným z hlavných cieľov rozvojovej politiky EÚ. Je to tiež jedna zo zásad, ktoré sú v EÚ pevne zakotvené (Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, Maastrichtská zmluva o EÚ a Lisabonská zmluva). Výročné správy

Komisie hodnotiace pokrok členských krajín (a pokrok dosiahnutý samotnou Komisiou) v oblasti základných odvetvových aspektov týkajúcich sa súdržnosti politík sú cenným nástrojom na stimuláciu pokroku a vyhodnotenie výsledkov v tejto oblasti. Výbor regiónov v tejto súvislosti poukazuje na význam ďalších reforiem spoločnej poľnohospodárskej politiky, aby sa zabezpečilo, že nebude v rozpore s cieľmi rozvojovej politiky EÚ;

23. zdôrazňuje, že vzťahy nadviazané medzi európskymi miestnymi samosprávami a ich partnermi z krajín, ktorým sa poskytuje pomoc, umožňujú dosiahnuť konkrétny pokrok pri uplatňovaní zásady osvojenia, ktorá je v centre pozornosti Parížskej deklarácie a nemala by ostať len medzištátnou záležitosťou;

24. trvá na tom, že je potrebné rešpektovať základné pravidlá obchodných dohôd Únie, teda nerušiť požiadavky týkajúce sa pravidiel súvisiacich s pôvodom výrobkov, ktoré pochádzajú z partnerských krajín, hoci to môže byť súčasťou dohôd o pridružení. Možné poškodenia správneho fungovania vnútorného trhu v súvislosti so zrušením týchto ustanovení musia byť v rovnováhe s možnými výhodami podpory výlučne miestnej výroby pre udržateľný rozvoj týchto krajín;

25. súhlasí s Komisiou, že rozpočtová podpora nie je všeliekom a preto musí jej uplatňovaniu predchádzať dôkladná analýza podmienok krajiny. Pripomína však, že rozpočtová podpora je jedným zo spôsobov poskytovania pomoci, ktorý zlepšuje koordináciu darcov a zvyšuje zodpovednosť partnerských krajín. Toto sú dva ciele, ktoré by mali podporovať využívanie tejto metódy za predpokladu, že na to budú vhodné podmienky;

26. opätovne vyjadruje svoj záujem rozvíjať spoluprácu medzi Výborom regiónov a Európskou komisiou v rámci decentralizovanej politiky rozvojovej spolupráce. Ďalej zdôrazňuje potrebu pokračovať v úsilí zameranom na to, aby členské štáty a všetky miestne a regionálne orgány EÚ využívali atlas decentralizovanej spolupráce, ktorý obsahuje zoznam aktivít v tejto oblasti financovaných miestnymi a regionálnymi orgánmi EÚ. Poukazuje tiež na užitočnosť internetového portálu decentralizovanej rozvojovej spolupráce, ktorý prispieje k zlepšeniu komunikácie medzi partnermi v tejto oblasti a zvýšeniu účinnosti pomoci a zabráni duplicite;

27. nazdáva sa, že EÚ musí okrem ekonomického príspevku miestnych a regionálnych orgánov vo väčšej miere zohľadniť aj významný prínos regiónov a územných celkov v určitých špecifických oblastiach. Získané skúsenosti a poznatky v sektoroch, ktoré prinášajú riešenia prispôbené potrebám partnerských tretích krajín sú pre tieto územia prínosom v spolupráci v oblastiach, ako je posilnenie verejnej správy, územné plánovanie, vzdelávanie, civilná ochrana, potravinová bezpečnosť prostredníctvom poľnohospodárstva a rybolovu, obnoviteľné zdroje energie, vodné zdroje, životné prostredie, námorné

vedy a výskum a vývoj aplikovaný na rozvoj. Platí to najmä pre najvzdialenejšie regióny, aktívne hranice a platformy EÚ vo svete, ktoré môžu posilniť účinnosť európskej rozvojovej politiky;

Rozvojová politika ako katalyzátor inkluzívneho a udržateľného rastu

28. súhlasí s návrhom, že treba zaistiť, aby pomoc podporovala inkluzívny a udržateľný rast v partnerských krajinách. Ľutuje však, že v zelenej knihe chýba zmienka o dvoch hlavných aspektoch pre dosiahnutie tohto cieľa. Prvý sa týka potreby podporovať vhodné prerozdelenie výsledkov pokroku, čím by sa rozdelenie príjmov priblížilo tým parametrom spravodlivosti, ktoré sa považujú za spoločensky želateľné. Je potrebný určitý stupeň spravodlivosti, aby sa zaručila stabilita, etablovali inštitúcie a podporil rast širokej spoločenskej základne. Druhý sa týka potreby posilniť fiškálne kapacity krajín a bojovať proti podvodom, úniku kapitálu a nelegálnym finančným tokom, ktoré ukracujú slabé domáce zdroje rozvojových krajín a obmedzujú tak možnosti ich rozvoja;

29. upozorňuje však na to, že rozvoj sa neobmedzuje len na rast: vyžaduje si rozširovanie sociálnych výdobytkov, konsolidáciu inštitúcií a spoločenskú a produktívnu transformáciu krajín. Cieľom by preto malo byť povzbudiť inkluzívny a udržateľný rast, ktorý podnieti proces rozvoja zasadeného do územného kontextu;

30. podčiarkuje význam rovnoprávnosti pre dosiahnutie udržateľného rozvoja v partnerských krajinách. Odhliadnuc od toho, že je to otázka základných ľudských práv, sú reformy, ktoré umožnia dievčatám a ženám rozvíjať svoj potenciál v spoločnosti bez toho, aby boli diskriminované alebo sa im vyhrážalo násilím, najúčinnnejším spôsobom, akým môžu naše partnerské krajiny rozvíjať svoje hospodárstva;

31. nazdáva sa, že vytvorenie stabilných a legitímnych inštitúcií si vyžaduje, aby sa viac vyzdvihol význam otázok distribúcie, ktoré súvisia s prerozdeľovaním výsledkov rastu, príležitostí a hlasu jednotlivých krajín, pričom treba napredovať v procesoch decentralizácie, ktoré približujú inštitúcie občanom. Preto by sa mali posilniť riadiace schopnosti miestnych a regionálnych orgánov partnerských krajín a príkladom by mohli byť programy ako TAIEX alebo Erasmus, čo prispieje k zlepšeniu využívania fondov spolupráce. Ďalej by chcel požiadať Komisiu, aby zaviedla programy rozpočtovej podpory v jednotlivých odvetviach, ktoré miestnym a regionálnym orgánom v rozvojových krajinách umožnia prístup k zdrojom;

32. uznáva, že jedným zo základných aspektov rozvoja je dobrá politika v oblasti vzdelávania a nalieha na EÚ, aby sa podpora vzdelávania v týchto krajinách stala jednou z osí európskej politiky spolupráce;

33. pripomína, že pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné stimulovať a podporovať procesy decentralizácie v tých partnerských krajinách, v ktorých je to potrebné, a snažiť sa upevniť zásadu subsidiarity pri rozdeľovaní právomocí. Decentralizácia predstavuje vhodný spôsob demokratizácie štátov a ich pevnejšieho zasadenia do spoločenskej reality a je predpokladom toho, aby proces rozvoja zasiahol celé územie a všetky spoločenské vrstvy;

Udržateľný rast

34. stotožňuje sa so zelenou knihou vo vyzdvihovaní významu, ktorý sa pripisuje aspektom súvisiacim s bojom proti klimatickým zmenám a podporou biodiverzity v celej stratégii udržateľného rozvoja. Zároveň pripomína, že klimatické zmeny a ostatné environmentálne výzvy ponúkajú niektorým rozvojovým krajinám príležitosti na rozvoj, a to využitím svojich prírodných a environmentálnych zdrojov. Záväzok, ku ktorému sa EÚ prihlásila v Kodani, a ktorý potvrdila v Cancúne, ukazuje význam, ktorý sa pripisuje tomuto rozmeru procesu rozvoja a tiež potrebu podporovať snahy partnerských krajín pri prispôbovaní sa zmenám klímy a ich zmierňovaní;

35. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zelená kniha v tomto smere nepredkladá ucelenejší pohľad na úlohu, ktorú zohrávajú orgány na nižšej než štátnej úrovni (regionálne a miestne) v procese tvorby stabilnej environmentálnej stratégie. Tieto orgány sú kľúčové pre spustenie udržateľných stratégií riadenia vodného a odpadového hospodárstva, zásobovania energiou a ochrany krehkého životného prostredia;

36. súhlasí s názorom, že aspekty súvisiace s energetickým modelom, ktorý prijali jednotlivé krajiny, sú kľúčovým prvkom každej stratégie environmentálne udržateľného rozvoja. Z tejto pripomienky vyplýva nutnosť podporiť intenzívnejšie využívanie energie z obnoviteľných zdrojov. V tejto súvislosti poukazuje na to, že skúsenosti EÚ môžu byť užitočné pre niektoré rozvojové krajiny, a zároveň pripomína, že niektoré z nich majú osobitné podmienky pre rozvoj tohto druhu energie;

37. navrhuje podpísanie medzinárodného dohovoru medzi starostami a regiónmi, ktorý by bol zameraný na poskytovanie energie všetkým občanom v rámci spoločných programov a prostredníctvom adekvátneho a špecifického finančného nástroja;

38. požaduje, aby tento cieľ zmeny energetického modelu (v prospech energie z obnoviteľných zdrojov) dopĺňal ďalší cieľ zameraný na zlepšenie energetickej infraštruktúry v krajine

a podmienok pre prístup najzraniteľnejšieho obyvateľstva k energii za primeraných podmienok;

Poľnohospodárstvo a potravinová bezpečnosť

39. súhlasí s názorom Komisie, že rozvoj vidieka a potravinová bezpečnosť predstavujú základné rozmery procesu rozvoja, keďže ovplyvňujú sektor, ktorý je stredobodom procesov rastu a hospodárskej transformácie najchudobnejších krajín, je podmienkou pre uplatňovanie základného práva, ktoré súvisí s primeranou výživou, dotýka sa ďalších práv osôb (akými sú zdravie, vzdelanie alebo práca) a ovplyvňuje mieru nezávislosti krajín na medzinárodnej scéne;

40. poznamenáva, že terajšia kríza so sebou priniesla abnormálny nárast cien surovín, vrátane potravín, a má závažné dôsledky na podmienky zásobovania najchudobnejších krajín, predovšetkým v subsaharskej Afrike, z ktorých sú mnohé čistými dovozcami potravín. Upozorňuje, že v dôsledku toho môže dôjsť k závažným krokom späť v doteraz dosiahnutom sociálnom pokroku;

41. domnieva sa, že táto situácia je dôsledkom štyroch faktorov: i) zvýšenia dopytu veľkých krajín s intenzívnym rastom, ktoré podnecujú masové medzinárodné nákupy tohto druhu produktov, ii) nedostatočného zapojenia bohatých krajín a nedostatočných verejných investícií v rozvojových krajinách v uplynulých rokoch v súvislosti s požadovanými investíciami do rozvoja vidieka, iii) správania špekulantov, ktorí vidia v týchto výrobkoch zdroj ziskov a možnosť ukladania svojich prostriedkov, a iv) dosahov environmentálnych škôd na úrodnosť pôdy a produktivitu poľnohospodárstva;

42. vyzýva, aby politika spolupráce EÚ neopakovala chyby z minulosti a požaduje, aby sa pri vypracúvaní stratégií medzinárodnej pomoci dala prioritou rozvoju vidieka a potravinovej bezpečnosti v partnerských krajinách. V tejto súvislosti pripomína, že EÚ má rozsiahle skúsenosti v oblasti rozvoja vidieka, poľnohospodárskej politiky a podpory potravinovej bezpečnosti, ktoré môže ponúknuť rozvojovým krajinám;

43. požaduje, aby sa aj v tomto prípade zohľadnili schopnosti a skúsenosti regiónov. Regionálne a miestne orgány majú skúsenosti v oblasti navrhovania základnej infraštruktúry na distribúciu potravín, skúmania úrodnosti pôdy a zaobchádzania s plodínami v súlade s okolitými podmienkami, starostlivosti o krehké miestne ekosystémy a zostavovania plánov na zaistenie zásobovania obyvateľstva. Je preto dôležité, aby tieto subjekty boli vo vhodnej miere zapojené do rozvojovej politiky EÚ.

V Bruseli 11. mája 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Smerovanie k účinnejšej európskej reakcii na katastrofy“

(2011/C 192/04)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdôrazňuje, že miestna a regionálna úroveň zohráva v oblasti civilnej ochrany významnú úlohu. Miestne a regionálne samosprávy sú často v prvej línii boja proti prírodným katastrofám a katastrofám spôsobeným ľudskou činnosťou. Musia byť teda nutne súčasťou vývoja v tejto oblasti, a to aj preto, že v mnohých členských krajinách sú zákonodarné právomoci prenesené na miestnu, resp. regionálnu úroveň;
- zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ podporovala opatrenia, ktoré prijali členské krajiny. Práve škody zapríčinené prírodnými katastrofami či katastrofami spôsobenými ľudskou činnosťou ukazujú, že v členských štátoch je ešte stále čo zlepšovať, a to aj pokiaľ ide o ďalšie zintenzívňovanie nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce. Práve v tejto oblasti môže EÚ, predovšetkým zlepšenou koordináciou, výraznou mierou prispieť k dosiahnutiu účinnejšej a efektívnejšej spolupráce;
- pripomína však, že civilná ochrana je pôvodnou úlohou členských krajín a regionálnej a miestnej úrovne, a že ich kompetencie v tejto oblasti nesmú byť porušené;
- zdôrazňuje, že Zmluva o fungovaní EÚ (ZFEÚ) stanovuje podpornú, koordinačnú a doplnujúcu úlohu v oblasti reakcie na katastrofy. Koordinačnú úlohu preto zohrávajú monitorovacie strediská mechanizmu civilnej ochrany, zatiaľ čo EÚ nemá právomoc zriaďovať vlastné jednotky ani preberať riadenie jednotiek a ďalších zdrojov poskytnutých členskými štátmi. Akékoľvek plánovanie a opatrenia preto musia byť navrhnuté a prebiehať v súlade s požiadavkami, ktoré umožnia členským štátom zaviesť do praxe zásadu subsidiarity;
- uznáva zásady solidarity, spolupráce, zosúladenia činnosti a podpory medzi členskými krajinami, regiónmi a miestnymi samosprávami EÚ v oblasti civilnej ochrany a súhlasí s názorom Komisie, že je potrebný ešte väčší súlad, účinnosť a viditeľnosť tejto činnosti, aby sa dosiahol cieľ integrovaných kapacít reakcie na katastrofy.

Spravodajca

Norbert KARTMANN (DE/EES), poslanec hessenského krajinského snemu

Referenčný dokument

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade: Smerovanie k účinnejšej európskej reakcii na katastrofy: úloha civilnej ochrany a humanitárnej pomoci

KOM(2010) 600 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA**VÝBOR REGIÓNOV****Všeobecné pripomienky**

1. víta zámer Komisie zlepšiť súlad politických opatrení, pokiaľ ide o reakcie na katastrofy a vypracovať vyváženú spoločnú celkovú koncepciu EÚ v oblasti civilnej ochrany, ako to už predtým žiadal⁽¹⁾;

2. zdôrazňuje, že miestna a regionálna úroveň zohráva v oblasti civilnej ochrany významnú úlohu. Miestne a regionálne samosprávy sú často v prvej línii boja proti prírodným katastrofám a katastrofám spôsobeným ľudskou činnosťou. Musia byť teda nutne súčasťou vývoja v tejto oblasti, a to aj preto, že v mnohých členských krajinách sú zákonodarné právomoci prenesené na miestnu, resp. regionálnu úroveň;

3. zdôrazňuje, najmä v súvislosti s jadrovou katastrofou v Japonsku, význam účinného systému pomoci na ochranu obyvateľstva, ktorý by bol schopný rýchlo zareagovať, čo sa v takejto forme dá zabezpečiť len na regionálnej a miestnej úrovni. Zdôrazňuje požiadavku, ktorú nastolil vo svojom uznesení na tému „Dôsledky prírodných katastrof a jadrového nešťastia v Japonsku: poučenie pre Európsku úniu“ (CdR 123/2011), aby sa vzhľadom na poznatky z Japonska viedla diskusia o hlavných otázkach bezpečnosti, v ktorej by sa zohľadnili aj najnovšie výsledky výskumov. Žiada členské štáty a regióny, aby vzhľadom na tieto poznatky prehodnotili svoje plány civilnej ochrany a prípadne ich prepracovali;

4. víta vyjadrenia, v ktorých Komisia jasne hovorí, že zvyšovanie kapacít v oblasti civilnej ochrany bude prebiehať podľa počtu jednotiek, ktoré dajú členské krajiny k dispozícii a podľa možností na mieste. Podporuje stratégiu Komisie, založenú na už existujúcich štruktúrach, ešte účinnejšie spájať zdroje a ich využívanie bez toho, aby tým vznikala dodatočná administratívna záťaž. Vďaka lepšej koordinácii sa dajú dosiahnuť výsledky, ktoré ešte viac pomôžu ľuďom postihnutým katastrofami;

5. vyzdvihuje dodržiavanie zásady solidarity, subsidiarity a predchádzania katastrofám pri činnosti v oblasti civilnej ochrany;

6. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ podporovala opatrenia, ktoré prijali členské krajiny. Práve škody zapríčinené prírodnými katastrofami či katastrofami spôsobenými ľudskou činnosťou ukazujú, že v členských štátoch je ešte stále čo zlepšovať, a to aj pokiaľ ide o ďalšie zintenzívňovanie nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce. Práve v tejto oblasti môže EÚ, predovšetkým zlepšenou koordináciou, výraznou mierou prispieť k dosiahnutiu účinnejšej a efektívnejšej spolupráce;

7. vyzdvihuje význam tejto otázky v súvislosti s klimatickými zmenami. Častý výskyt prírodných katastrof a ich závažnosť sú znepokojujúce, najmä záplavy, suchá a lesné požiare, ako aj škody spôsobené mrazmi a snehom, predstavujú čoraz väčšie nebezpečenstvo;

8. vyzdvihuje tiež význam tejto otázky v kontexte iných prírodných katastrof, ako napríklad výbuchov sopiek alebo zemetrasení, ktoré podľa štatistík v nepravdepodobných časových intervaloch postihujú a budú postihovať juh Európy a Turecko, ba dokonca aj strednú Európu;

9. poukazuje na to, že Lisabonská zmluva zaviedla doložku o solidarite (článok 222 ZFEÚ), podľa ktorej si EÚ a jej členské štáty navzájom pomáhajú v prípade prírodnej katastrofy alebo katastrofy spôsobenej ľudskou činnosťou na území EÚ. Okrem toho víta posilnenie koordinačnej úlohy EÚ v súlade so zásadou subsidiarity a podporu spolupráce a vzájomnú pomoc členských štátov podľa článku 6 písm. f), článku 2 ods. 5 a článku 196 ZFEÚ;

Hodnotenie nedostatkov

10. tvrdí, že východiskom pre ďalšiu činnosť s cieľom zlepšiť reakcie na katastrofy a schopnosť reagovať v prípade krízových situácií musí byť štruktúrovaná analýza súčasnej situácie a prípadných nedostatkov. Len tak sa budú dať nájsť riešenia prispôbené daným podmienkam;

11. zdôrazňuje, že zistenie a inventarizácia zdrojov, ktoré sú v členských krajinách dostupné, je v tomto prípade dôležitým bodom. Ako ďalší krok – popri opatreniach na zlepšenie koordinácie a dostupnosti – by sa malo na základe zistených zdrojov preskúmať, aké nedostatky sa v tejto oblasti prejavujú a akú konkrétnu podporu zo strany EÚ potrebujú členské krajiny pri odstraňovaní týchto nedostatkov. Akékoľvek opatrenia by sa však mali zavádzať len na základe výsledkov odborného hodnotenia;

⁽¹⁾ CdR 139/2009 fin.

Moduly európskej reakcie na katastrofy

12. podporuje úsilie Komisie vyvinúť systémy predbežného plánovania a prekročiť tak rámec súčasnej pomoci ad hoc, ktorú si členské štáty ponúkajú;

13. súhlasí s postojom Komisie, že vypracovanie modelových scenárov, zistenie a inventarizácia dostupných národných zdrojov na základe týchto scenárov, ako aj intenzívnejšie cvičenia sú zmysluplné opatrenia, ktoré umožnia využiť existujúce zdroje ešte účinnejšie a efektívnejšie na civilnú ochranu a preskúšať ich, resp. včas doplniť. Cenným nástrojom môžu byť v tejto súvislosti aj pohotovostné plány;

14. uznáva, že Komisia sa usiluje ďalej zlepšovať kapacity reakcie na katastrofy. Pomôcť by mal aj ďalší rozvoj mechanizmu Spoločenstva, ktorý sa v zásade osvedčil;

Zásady civilnej ochrany: solidarita, subsidiarita a predchádzanie katastrofám

15. zasadzuje sa výslovne za zásadu solidarity a vzájomnej pomoci v prípade katastrof, ktorá je súčasťou množstva nadnárodných a bilaterálnych dohôd a ktorá sa prejavuje aj v skutočnej pomoci medzi regiónmi. Rôznorodá spolupráca medzi regiónmi a na nadnárodnej úrovni ukazuje, že aj regióny prispievajú svojím dielom k rýchlej pomoci v prípade katastrof. Spoločným cieľom tejto úspešnej spolupráce je tiež vytvoriť mapu rizika spolu s posúdením potenciálnych hrozieb. Regióny tu zohrávajú kľúčovú úlohu, pretože v prípade prírodných katastrof sú zvlášť postihnuté. Preto aj zriadili služby civilnej ochrany a získali skúsenosti, ktoré môžu odovzdať tretím krajinám susediacim s EÚ. Najmä najodľahlejšie regióny získali cenné skúsenosti, o ktoré sa môžu podeliť s okolitými regiónmi;

16. zdôrazňuje, že táto oblasť je výlučnou zodpovednosťou každej krajiny a poukazuje na rozdelenie zákonných právomocí v EÚ podľa článku 196 ZFEÚ, čo nedávno pripomenula aj Rada pre všeobecné záležitosti v záveroch zasadnutia zo 14. decembra 2010 (2);

17. trvá na svojom doterajšom postoji, že EÚ by mala pomáhať aj tým členským štátom a regiónom, v ktorých sa prírodné katastrofy vyskytujú opakovane, aby sa ešte viac zlepšila ich schopnosť rýchlo a účinne reagovať na katastrofické situácie;

18. domnieva sa, že podpora EÚ pri odstraňovaní prírodných nedostatkov v jednotlivých oblastiach by sa mala prejavovať najmä tým, že členské štáty budú môcť samy rozhodovať, akým tempom budú budovať a rozvíjať kapacity reakcie na katastrofy v súlade s prijatými normami a požiadavkami EÚ;

19. zdôrazňuje, že ZFEÚ stanovuje podpornú, koordinačnú a doplnujúcu úlohu v oblasti reakcie na katastrofy. Koordinačnú úlohu preto zohrávajú monitorovacie strediská mechanizmu civilnej ochrany (MIC), zatiaľ čo EÚ nemá právomoc zriaďovať vlastné jednotky ani preberať riadenie jednotiek a ďalších zdrojov poskytnutých členskými štátmi. Akékoľvek plánovanie a opatrenia preto musia byť navrhnuté a prebiehať v súlade s požiadavkami, ktoré umožnia členským štátom zaviesť do praxe zásadu subsidiarity;

20. konštatuje, že jednotky a zariadenia na regionálnej a miestnej úrovni zohrávajú v štruktúre civilnej ochrany centrálnu úlohu. Účinná a rýchla reakcia na katastrofy má najväčší zmysel a účinok, keď ju vykonávajú národné, regionálne a miestne sily. Len vďaka celoplošnej sieti príslušných preventívnych opatrení sa dá rýchlo a účinne bojovať proti katastrofám a do najväčšej možnej miery obmedziť ich účinky. Práve skúsenosti z boja proti aktuálnym katastrofám (lesné požiare a povodne) ukazujú, aké je dôležité rýchlo a dôrazne zareagovať na katastrofy, ak má byť boj úspešný;

21. považuje za nevyhnutné, aby sa naďalej zintenzívňovala spolupráca regiónov a oblastí, ktoré čelia rovnakej hrozbe. Regióny, ktoré sú príslušnými orgánmi zodpovednými za účinnú a efektívnu civilnú ochranu na mieste v tejto súvislosti zdôrazňujú, že aj naďalej trvajú na svojom osobitnom, nadnárodnom záväzku vzájomnej solidarity. V súčasnosti už existuje celý rad cezhraničných dohôd a dohôd o vzájomnej pomoci, ktorými sa regióny zaväzujú navzájom si pomáhať a ktoré sú základom úspešnej spolupráce. Regióny už v mnohých prípadoch ukázali, že sú schopné tieto záväzky skutočne splniť. Vytvorenie mapy rizika spolu s posúdením potenciálnych hrozieb môže byť v praxi veľkým prínosom;

22. tvrdí, že plošnú a účinnú civilnú ochranu na mieste možno dosiahnuť aj vďaka dobrovoľným pomocníkom. Posilnenie dobrovoľníckych štruktúr je preto významným príspevkom k zlepšeniu regionálnych kapacít reakcie na katastrofy. Vyzýva Komisiu, aby v budúcnosti viac podporovala vytváranie a rozvoj dobrovoľníckych štruktúr civilnej ochrany v tých regiónoch, kde je to želateľné. Práve európsky rok dobrovoľníckej práce by sa mal využiť na to, aby sa podporilo úsilie členských krajín vytvoriť takéto štruktúry;

23. uznáva, že najmä vzhľadom na narastajúcu hrozbu prírodných katastrof v súvislosti s klimatickými zmenami nadobúda mimoriadny význam otázka predchádzania prírodným katastrofám. EÚ by preto mala zvýšiť svoju aktivitu v tejto oblasti a najmä podporovať regióny, aby prijali potrebné opatrenia v snahe zabrániť vzniku katastrofy, resp. čo najviac obmedziť jej dôsledky. Práve skúsenosti s lesnými požiarimi v juhoeurópskych štátoch ukázali, aké úspešné môžu byť preventívne opatrenia a aký je ich skutočný význam;

(2) Závery zasadnutia Rady pre všeobecné záležitosti, 3060. zasadnutie zo 14. decembra 2010.

Zásady opatrení v oblasti humanitárnej pomoci

24. zasadzuje sa za to, aby sa na základe organizačných a právnych dohôd medzi regiónmi (stranami) využívala súčinnosť vyplývajúca z plánovaného posilnenia monitorovacieho a informačného centra (MIC), ktoré koordinuje činnosť v oblasti civilnej ochrany a humanitárnej pomoci. Treba však dbať na to, aby zostali zachované právne a štrukturálne rozdiely oboch oblastí;

25. podporuje úsilie lepšie koordinovať opatrenia v oblasti humanitárnej pomoci s medzinárodnými vládami a mimovládami organizáciami. Intenzívnejšia spolupráca a možnosti využiť IT databázy jednotlivých strán (regiónov) by mali zabrániť vytváraniu duplicitných štruktúr. Toto platí aj pre vytváranie skladov núdzovej pomoci EÚ. Práve v oblasti materiálnej pomoci by sa mala zabezpečiť súčinnosť medzi pomocou, ktorú poskytujú jednotlivé členské krajiny a humanitárnou pomocou financovanou EÚ v snahe o koordináciu s ostatnými subjektmi, predovšetkým s regiónmi, čím sa zvýši účinnosť tejto pomoci;

26. pripomína, že geostrategická poloha niektorých regiónov, ako napríklad najodľahlejších regiónov, z nich robí privilegované európske subjekty v oblasti urgentnej medzinárodnej pomoci mimo EÚ, tak ako to dokazujú nedávne zásahy, napr. v prípade Haiti;

27. považuje za hlavnú úlohu v budúcnosti lepšie zviditeľniť činnosť v oblasti reakcie na katastrofy a humanitárnej pomoci. Tento krok nielen zlepši informovanosť občanov o reakcii EÚ na katastrofy a z politického hľadiska posilní pozíciu Spoločenstva ako zodpovedného a spoľahlivého medzinárodného partnera, ale môže poskytnúť mnohým pomocníkom, ktorí túto činnosť v prvom rade vôbec umožňujú, dodatočnú motiváciu angažovať sa v tejto oblasti. Vytvorenie spoločnej komunikačnej stratégie, ktorá by sa opierala o nástroje IT a webové stránky (databázy síl a prostriedkov), je dôležitým prvkom na lepšie zviditeľnenie. Komunikačná stratégia by mala primeraným spôsobom popisovať aj výkonnosť existujúcich mechanizmov a pomocných štruktúr;

28. poukazuje na skúsenosti z nedávnych medzinárodných nasadení v oblastiach postihnutých katastrofami, ktoré ukázali, že dôležitým faktorom pre poskytnutie účinnej pomoci je rýchla a nebyrokratická dostupnosť prepravných kapacít. Pokiaľ ide o optimalizáciu poskytovania medzinárodnej pomoci, výslovne víta návrh zvýšiť spolufinancovanie nákladov na dopravu. V tejto súvislosti by sa okrem toho malo preskúmať, ako by sa dalo zlepšiť poskytovanie a sprostredkovanie príslušných prepravných kapacít. Treba nájsť spôsoby, ktoré poskytovateľom pomoci umožnia rýchlo a nebyrokraticky poskytnúť pomoc v postihnutých regiónoch aj bez toho, aby sa museli prevziať dodatočné náklady za dopravu. Cieľom musí byť, aby tí, ktorí už poskytujú potrebné zdroje, boli v čo najväčšej miere oslobodení od nákladov na dopravu;

29. navrhuje cielene ďalej podporovať a posilňovať úspešnú medziregionálnu spoluprácu práve aj v oblasti preventívnych prístupov jednotlivých členských krajín. Zdôrazňuje, že iniciatíva INTERREG sa práve v cezhraničnom kontexte ukázala byť veľmi účinnou pri výmene osvedčených postupov v oblasti prevencie prírodných katastrof. Vytvorenie európskych zoskupení územnej spolupráce môže zlepšiť uskutočňovanie opatrení prevencie katastrof v oblasti spoločných databáz, cvičení, hodnotenia rizík a systémov včasného varovania, ako aj v oblasti prenosu technológií a výmeny expertov;

30. pozitívne hodnotí žiadosť Komisie, aby sa čo najlepšie využívali existujúce zdroje a nevytvárali sa žiadne ďalšie byrokratické či finančné záťaž. Táto skutočnosť má osobitný význam pre miestne a regionálne samosprávy, ktoré síce oplývajú rozsiahlymi poznatkami v oblasti prevencie katastrof a reakcie na katastrofy, majú však veľmi obmedzený rozpočet. Platí to predovšetkým pre oblasť poskytovania humanitárnej pomoci, na ktorú nie sú na úrovni miestnych a regionálnych samospráv k dispozícii žiadne osobitné prostriedky, keďže táto oblasť nepatrí medzi základné úlohy samospráv;

Posilnenie MIC a jeho fungovanie

31. víta zámer posilniť postavenie MIC ako koordinačného orgánu riadiaceho nasadenie v oblasti reakcie na katastrofy na území Spoločenstva i pri humanitárnom nasadení mimo územia EÚ, predovšetkým v krajinách, ktoré sú voči katastrofám najzraniteľnejšie a majú najnižší takzvaný „index ľudského rozvoja“ Organizácie Spojených národov. Treba však zohľadniť, že cieľom nie je prebrať aj operatívne úlohy na tomto poli. Za samotnú činnosť musia aj naďalej zodpovedať tí, ktorí pomoc poskytujú, pretože sú schopní vykonávať ju najlepšie;

Záverečné pripomienky

32. uznáva zásady solidarity, spolupráce, zosúladenia činnosti a podpory medzi členskými krajinami, regiónmi a miestnymi samosprávami EÚ v oblasti civilnej ochrany⁽³⁾ a súhlasí s názorom Komisie, že je potrebný ešte väčší súlad, účinnosť a viditeľnosť tejto činnosti, aby sa dosiahol cieľ integrovanejších kapacít reakcie na katastrofy;

33. pripomína však, že civilná ochrana je pôvodnou úlohou členských krajín a regionálnej a miestnej úrovne, a že ich kompetencie v tejto oblasti nesmú byť porušené;

34. víta preto v tejto súvislosti skutočnosť, že Komisia vzhľadom na právomoci EÚ v tejto oblasti, ktoré vymedzuje článok 6 písm. f), článok 2 ods. 5 a článok 196 ZFEÚ nezoohľadnila požiadavku vytvoriť európsku jednotku civilnej ochrany;

⁽³⁾ Ako to už uviedol v stanovisku CdR 116/2006 fin.

35. podporuje úsilie Komisie vypracovať spoločnú, celkovú koncepciu, ktorá bude riadiacim prvkom v oblasti prevencie, reakcie a odstraňovania následkov katastrof v súlade so zmluvou.

V Bruseli 11. mája 2011

Predseda
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov na tému „SPP do roku 2020: Zvládnutie budúcich výziev v oblasti potravín, prírodných zdrojov a území“

(2011/C 192/05)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdôrazňuje, že priame platby musia ako odmena za poskytovanie verejných statkov a ako kompenzácia za prísnejšie výrobné normy EÚ aj naďalej predstavovať základ stabilizovania príjmov poľnohospodárov, a to vždy pod podmienkou, že zrušenie viazanosti platieb nespôsobí riziko zániku produkcie v oblastiach s trvalým prírodným znevýhodnením;
- zdôrazňuje, že spoločná poľnohospodárska politika a politika súdržnosti sa nemôžu posudzovať nezávisle a že územné ciele týchto dvoch politík sa musia viac ako doteraz koordinovať hlavne na úrovni EÚ. Výbor zdôrazňuje, že je potrebné vyčleniť dostatok prostriedkov na os 3 v rámci 2. piliera na zvýšenie kvality života na vidieku a diverzifikáciu vidieckeho hospodárstva;
- opätovne vyjadruje podporu návrhu vymedziť spoločný strategický rámec, ktorý bude zahŕňať štrukturálne fondy a iné fondy územného rozvoja ako EPFRV a FEP;
- vyjadruje obavy v súvislosti s prvými hlavnými usmerneniami, ktoré Komisia uverejnila pre oblasť regulácie poľnohospodárskych trhov po roku 2013, a domnieva sa, že neoddeliteľnou súčasťou budúcnosti SPP je zachovanie nástrojov verejnej regulácie trhov s cieľom obmedziť kolísavosť cien a zabezpečiť stabilné ceny pre výrobcov a spotrebiteľov;
- konštatuje, že budúcnosť SPP treba vidieť v súvislosti s budúcnosťou európskej obchodnej politiky, preto ak chce EÚ prispievať k potravinovej bezpečnosti vo svete, musí sa obchodná politika EÚ a medzinárodná obchodná politika aj v rámci WTO postarať o to, aby mohlo poľnohospodárstvo v EÚ vyrábať za spravodlivých podmienok;
- vyzdvihuje osobitnú subsidiárnu zodpovednosť pri tvorbe budúcej politiky súdržnosti a poľnohospodárskej politiky. Bez spochybňovania spoločných východísk v týchto oblastiach politiky a prínosu spoločnej politiky treba povedať, že miestne a regionálne orgány musia byť viac než doteraz zapájané do tvorby budúcich pilierov budúcej SPP. Ak sa má zároveň dosiahnuť akceptácia spoločných východísk SPP, posilniť miestna zodpovednosť a zlepšiť akceptáciu v spoločnosti, je bezpodmienečne nevyhnutné vytvoriť viacúrovňový rámec riadenia;
- zdôrazňuje, že ciele spoločnej poľnohospodárskej politiky sa dajú dosiahnuť iba vtedy, ak budú aj po roku 2014 k dispozícii dostatočné finančné prostriedky.

Spravodajca

Luis DURNWALDER (IT/EELS), predseda autonómnej provincie Bolzano/Bozen

Referenčný dokument

Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: SPP do roku 2020: zvládnutie budúcich výziev v oblasti potravín, prírodných zdrojov a území

KOM(2010) 672 v konečnom znení

I. VŠEOBECNÉ PRIPOMIENKY**VÝBOR REGIÓNOV**

konštatuje, že:

1. Poľnohospodárstvo má veľký význam pri rozvoji vidieckych oblastí v Európe, keďže poskytuje zamestnanie takmer 30 miliónom osôb. Vidiecke oblasti pokrývajú 90 % územia Európskej únie a 60 % európskych občanov žije na vidieku.

2. Poľnohospodárstvo umožňuje zabezpečiť dodávky potravín pre Európanov, rozvíjať hospodárske kolobehy a tvoriť pracovné miesta, a zároveň vytvára kvalitný životný priestor, prispieva k hydrogeologickej štruktúre územia, zachováva kultúrnu krajinu a obyčaje. Bez poľnohospodárstva je multifunkčný a udržateľný rozvoj vidieka v Európe nemysliteľný.

3. Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) je preto jednou z ústredných úloh Európskeho hospodárskeho spoločenstva už od jeho založenia. SPP ukázala, že spoločná politika môže byť pre európsku spoločnosť veľkým prínosom, pričom ciele stratégie Európa 2020 sa môžu podporiť prostredníctvom územných dohôd.

4. SPP bola a je aj preto úspešná, lebo počas desaťročí svojej existencie čelila vždy novým a novým výzvam v Európe a vo svete a prispôbovala sa im.

5. Rámcové hospodárske podmienky, kolísanie cien, pokles príjmov poľnohospodárov, stúpajúci dopyt po potravinách a poľnohospodárskych surovinách vo svete a požiadavky týkajúce sa udržateľnosti a ekologizácie výrobných postupov, predovšetkým požiadavka, aby poľnohospodári robili viac pre ochranu podnebia a ochranu pred negatívnymi účinkami zmeny klímy, ale aj aby zlepšili ochranu zvierat a zabezpečili riadnu ochranu spotrebiteľov, a to tak z hľadiska potravinovej bezpečnosti ako aj zabezpečenia poľnohospodárskych dodávok, si teraz vyžaduje vypracovať SPP na obdobie po roku 2013.

6. Výbor regiónov už na svojom 85. plenárnom zasadnutí 9. a 10. júna 2010 schválil stanovisko z vlastnej iniciatívy o budúcnosti SPP po roku 2013, v ktorom zastáva názor, že SPP musí:

— zostať spoločnou politikou,

— zaručiť potravinovú nezávislosť a potravinovú bezpečnosť Európanov,

— zaručiť stabilitu príjmov,

— platiť pri všetkých výrobkoch, podnecovať zavádzanie alternatívnych poľnohospodárskych postupov a podporovať zamestnanosť a udržateľné využívanie pôdy,

— podporovať také systémy výroby, ktoré sú ekologicky vhodné a šetria prírodné zdroje vrátane krajiny a biodiverzity,

— zohľadňovať prírodné a zemepisné znevýhodnenia (horské oblasti, ostrovy, riedko osídlené oblasti, najodľahlejšie regióny),

— zameriavať sa na poľnohospodárstvo a potravinárstvo,

— prispievať k ďalšiemu rozvoju a zjednodušovaniu určitých podmienok uplatňovania a administratívnych postupov v rámci prvého a druhého piliera SPP, predovšetkým zvyšovaním miery a zlepšovaním úrovne zapojenia miestnych orgánov,

— byť tak finančne vybavená, aby to zodpovedalo budúcim výzvam a problémom.

7. Výbor regiónov prijal 27. januára 2011 výhľadové stanovisko o miestnych potravinových sústavách, v ktorom zdôraznil hodnotu rozmanitého európskeho poľnohospodárstva a prínos miestneho predaja výrobkov z hľadiska ekologických, sociálnych a ekonomických potrieb.

8. V nadväznosti na svoju prácu týkajúcu sa reformy SPP a v odpovedi na oznámenie z novembra 2010 Výbor regiónov súhlasne berie na vedomie, že Komisia do tohto oznámenia zapracovala mnohé body spomenuté v uvedenom stanovisku výboru a zdôrazňuje, že sú platné a pri reforme sa musia zohľadniť.

9. Výbor regiónov osobitne zdôrazňuje význam SPP, predovšetkým jej 2. piliera, pri celkovom rozvoji európskeho vidieka. Tento rozvoj zase úzko súvisí s politikou súdržnosti a preto sa tieto dve oblasti politiky nemôžu posudzovať nezávisle, aj keď sú samostatné a obidve potrebné. Územné ciele týchto oblastí politiky sa musia viac ako doteraz koordinovať hlavne na úrovni EÚ. Výbor zdôrazňuje, že je potrebné vyčleniť dostatok prostriedkov na os 3 v rámci 2. piliera na zvýšenie kvality života na vidieku a diverzifikáciu vidieckeho hospodárstva.

10. Výbor regiónov vyzdvihuje osobitnú subsidiárnu zodpovednosť pri tvorbe budúcej politiky súdržnosti a poľnohospodárskej politiky. Bez spochybňovania spoločných východísk v týchto oblastiach politiky a prínosu spoločnej politiky treba povedať, že miestne a regionálne orgány musia byť viac než doteraz zapájané do tvorby budúcich pilierov budúcej SPP. Ak sa má zároveň dosiahnuť akceptácia spoločných východísk SPP, posilniť miestna zodpovednosť a zlepšiť akceptáciu v spoločnosti, je bezpodmienečne nevyhnutné vytvoriť viacúrovňový rámec riadenia (členské štáty EÚ, regióny a obce). Zároveň sa však musí zabrániť tomu, aby sa dodržiavaním zásady subsidiarity vytvorilo zbytočne veľa úrovní plánovania, čo by spôsobilo neúnosnú administratívnu náročnosť.

Výzvy SPP

Ďalej konštatuje, že:

11. Dopyt po potravinách bude celosvetovo rásť. Vyplýva to jednak z očakávaného prírastku svetového obyvateľstva, a jednak zo stúpajúcej kúpnej sily a s tým spojených zmien vo výžive v mnohých rozvíjajúcich sa krajinách. SPP, ktorej hlavnou úlohou je predovšetkým zabezpečiť výživu ľudí v Európe a podieľať sa na potravinovej rovnováhe, môže a musí prispieť k uspokojovaniu tohto rastúceho dopytu vo svete. Okrem toho poľnohospodárstvo významne prispieva aj k ponuke verejných statkov, čo sa môže prejavovať prostredníctvom zásobovania energiou a technickými plodínami, ktoré bezprostredne nekonkurujú potravinárskej výrobe, a zachovania dynamického vidieka.

12. Vzhľadom na tieto skutočnosti nemožno o budúcnosti SPP rozhodovať nezávisle od budúcnosti európskej obchodnej politiky. Ak chce EÚ prispievať k potravinovej bezpečnosti vo svete, musí sa obchodná politika EÚ a medzinárodná obchodná politika aj v rámci WTO postarať o to, aby mohlo poľnohospodárstvo v EÚ vyrábať za spravodlivých podmienok. Ak musia poľnohospodári plniť požiadavky, ktoré sú nad rámec medzinárodných noriem a spôsobujú im dodatočné náklady, musia sa tieto viacnáklady zohľadniť pri dovozných pravidlách v rámci medzinárodných obchodných dohôd.

13. Poľnohospodárska činnosť je mimoriadne spätá so životným prostredím. Udržateľné využívanie prírodných

zdrojov je preto nielen oprávneným záujmom spoločnosti, ale aj životne dôležitým záujmom samotných poľnohospodárov a rozhodujúci význam má tiež pre zachovanie potenciálu poľnohospodárskej produkcie. Poľnohospodárstvo sa preto musí podieľať aj na riešení výziev klimatických zmien, straty úrodnosti pôdy, nedostatku a znečistenia vody, straty životného priestoru a biologickej rozmanitosti a SPP musí podporovať riešenia týchto očakávaných problémov.

14. Pritom treba zdôrazniť predovšetkým úlohu poľnohospodárstva pri boji proti klimatickým zmenám. Poľnohospodári už vynaložili veľké úsilie, aby podstatne znížili emisie skleníkových plynov. Okrem toho sa však ešte musí intenzívne pracovať na vývoji stratégií prispôbovania sa klimatickým zmenám, aby poľnohospodári aj v budúcnosti mohli plniť spomenuté funkcie. Rovnako treba vyzdvihnúť úlohu, ktorú môže zohrávať pôda pri zachytávaní CO₂, pričom sa zlepšuje jej úrodnosť, keďže sa v nej zvyšuje obsah organických látok, a tiež treba vyzdvihnúť záchytnú schopnosť drevín. Poľnohospodárstvo je jedným z kľúčových odvetví na riešenie tohto problému. Prispieva k udržateľnému zásobovaniu energiou a k vytvoreniu vyváženej kombinácie zdrojov na základe technických plodín. Osobitnú úlohu pritom zohrávajú aj regióny a obce, ktoré podporujú inovatívne energetické koncepcie založené na biomase. Najdôležitejším udržateľne vyrábaným zdrojom energie je pritom drevo. Preto je nevyhnutné aj naďalej podporovať v rámci územného rozvoja tak lesné hospodárstvo v tých regiónoch, v ktorých má les významnú ochrannú a protierozívnu funkciu a je príťažlivý pre turistov, ako aj využívanie odpadu z prerezávania drevín.

15. Výbor regiónov podporuje postoj Komisie, aby sa poľnohospodárska politika aj naďalej opierala o dva navzájom zosúladené piliere, pričom doterajšie zameranie pilierov sa má zachovať. Výbor však zdôrazňuje, že je potrebné lepšie vyjadriť ciele stanovené pre oba piliere.

16. Priame platby v prvom pilieri zabezpečujú príjmy poľnohospodárov, odmeňujú ich za poskytovanie verejných statkov, ako je ochrana krajiny, ochrana životného prostredia a potravinová bezpečnosť, bez ktorých sa dnes európski občania už nechcú zaobiť. Tieto platby majú zároveň kompenzovať dodržiavanie prísnejších noriem EÚ oproti normám konkurentov na svetovom trhu a zmierňovať následky výkyvov cien na trhu.

17. Z druhého piliera sa podporuje rozvoj vidieka, preto musí byť prispôbený potrebám regiónov a na jeho vytváraní sa musia podieľať regióny a miestne samosprávy, keďže sú spoluzodpovedné za formovanie 2. piliera prostredníctvom spolufinancovania.

18. Výbor regiónov zdôrazňuje, že ciele spoločnej poľnohospodárskej politiky sa dajú dosiahnuť iba vtedy, ak budú aj po roku 2014 k dispozícii dostatočné finančné prostriedky.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

Priame platby

19. Zdôrazňuje, že priame platby musia ako odmena za poskytovanie verejných statkov a ako kompenzácia za prísnejšie výrobné normy EÚ aj naďalej predstavovať základ stabilizovania príjmov poľnohospodárov, a to vždy pod podmienkou, že zrušenie viazanosti platieb nespôsobí riziko zániku produkcie v oblastiach s trvalým prírodným znevýhodnením.

20. Podporuje požiadavku spravodlivejšieho rozdeľovania priamych platieb v budúcnosti, pretože súčasný systém priamych platieb, ktorý sa zakladá na množstvách vyrobených v minulosti, narušuje hospodársku súťaž v EÚ a musí byť nahradený systémom, v ktorom sa všetky formy poľnohospodárskej výroby budú posudzovať rovnakým spôsobom.

21. Zastáva názor, že jednotné platby podnikom sa musia naďalej vzájomne približovať, aby sa zabránilo trhovej nerovnováhe v EÚ. Zdôrazňuje však, že pri rozdeľovaní prostriedkov jednotlivým členským štátom sa musia zohľadňovať obidva pilieri.

22. Vyslovuje sa za to, aby sa pokračovalo s modelom jednotnej platby neviazanej na druh výroby a podporuje návrhy Komisie na čo najrýchlejšie zrušenie poskytovania historických jednotných podnikovo individuálnych platieb. Prihovára sa teda za platby podľa regiónov.

23. Zdôrazňuje nevyhnutnosť odstrániť počas tohto postupného prechodu nerovné rozdelenie jednotnej platby podnikom v rámci členských štátov, ktoré priniesol model historického rozdeľovania, pretože nezodpovedá duchu zrušenia viazanosti na druh výroby, a ktoré spôsobovalo a spôsobuje trhovú nerovnováhu v členských štátoch. Zdôrazňuje však, že je potrebné stanoviť prechodné obdobie, ktoré umožní podnikom prispôbiť sa novému systému platieb.

24. Podporuje návrh Komisie zaviesť hornú hranicu jednotných platieb podnikom. Zdôrazňuje, že musí zohľadňovať rozdielne formy podnikov, vytváranie zoskupení a príspevky jednotlivých podnikov k zamestnanosti, ako aj počet členov v prípade právnických osôb, a nesmie byť prekážkou moderných štrukturálnych zmien poľnohospodárstva v Európskej únii.

25. Vyzdvihuje úvahy Komisie o tom, že aj budúcnosti sa musí počítať s viazanými platbami na územiach so špecifickými problémami a pre také formy poľnohospodárskej činnosti, ktoré

sú mimoriadne dôležité na zachovanie poľnohospodárstva na daných územiach. V tejto súvislosti treba poukázať na význam hospodárskych zvierat skrmujúcich objemové krmivá v horských, arktických, ostrovných a riedko osídlených oblastiach, všetky výrobné systémy, ktoré si vzhľadom na klímu a zložitý terén vyžadujú zvláštnu podporu, a osobitne aj na význam zachovania mliečného hospodárstva v týchto oblastiach po skončení platnosti systému kvót v odvetví výroby mlieka. Bez fungujúceho mliečného hospodárstva nie je možné zachovať poľnohospodársky využívané plochy, predovšetkým lúky, pasienky v horských a stredných horských polohách a lesy v oblasti Stredozemného mora využívané ako pastviská. Osobitný význam majú aj olivové háje s nízkymi výnosmi v stredných horských oblastiach a iných oblastiach s agroklmatickými obmedzeniami. Okrem toho je pre zachovanie ekosystémov európskych pastvín a udržanie činnosti v daných regiónoch tiež veľmi dôležité zachovanie sektora hovädzieho, ovčieho a kozieho mäsa. Stratou týchto plôch pre poľnohospodárstvo by sa stratila jedinečná kultúrna krajina týchto území. Vďaka chovu hovädzieho dobytku sa okrem toho využívajú aj menej úrodné pôdy v prímestských oblastiach. Je to dôležité z hľadiska zachovania voľného priestoru (napr. záplavového územia), ktorý sa tak zároveň do určitej miery hospodársky využíva. Životaschopnosť tohto odvetvia bude bez viazanej podpory ohrozená a sektor nebude môcť ďalej plniť túto úlohu

26. Je potrebné, aby sa vyčerpali limity pre viazané platby, ktoré povoľuje WTO.

27. Podporuje odporúčanie Komisie, aby sa jednotné platby na znevýhodnených územiach zvýšili, a tým sa kompenzovali zvýšené výrobné náklady a podporilo celoplošné poľnohospodárstvo v celej Európe. Zdôrazňuje, že takéto zvýšenie v duchu spravodlivého zabezpečenia príjmov poľnohospodárov vo všetkých európskych regiónoch je správne a nevyhnutné.

28. Zdôrazňuje, že aktívnu úlohu pri riešení nových environmentálnych problémov nemôžu zohrávať len SPP a poľnohospodári, navyše bez toho, aby sa zvýšili finančné prostriedky na tento účel.

29. Zdôrazňuje, že poľnohospodársko-ekologické programy v 2. pilieri majú prispieť k dosiahnutiu cieľa zameraného na to, aby sa poľnohospodárstvo zameriavalo viac aj na otázky ochrany životného prostredia. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že niektoré členské štáty používajú v 2. pilieri menej ako 10 % celkového rozpočtu a tým poľnohospodárom sotva ponúkajú poľnohospodársko-ekologické programy. Navrhuje preto, aby boli v budúcnosti všetky členské štáty povinné použiť najmenej 10 % celkového rozpočtu v 2. pilieri na poľnohospodársko-ekologické programy a aby sa na to mohlo použiť zredukované spolufinancovania najmenej 10 %.

30. Domnieva sa, že spoločná poľnohospodárska politika by mala lepšie podporovať biologické poľnohospodárstvo a integrované poľnohospodárstvo, pretože prispievajú k rozvoju politiky trvalo udržateľného rozvoja.

31. Vzhľadom na rýchle starnutie aktívnych roľníkov v Európskej únii považuje za veľmi dôležité plánovať doplnkové opatrenia pre mladých roľníkov. Podpora mladých roľníkov, ktorá bola doteraz ponúkaná v 2. pilieri sa ukázala ako nedostatočná na to, aby sa zastavilo pokračujúce starnutie aktívnych poľnohospodárov. Dnes je v EÚ iba 7 % roľníkov mladších ako 35 rokov, kým tretina je staršia ako 65 rokov. Musí sa preto preskúmať, či je možné počítať v 1. pilieri so zvýšením priamych platieb mladým roľníkom, aby sa tak vytvoril doplňujúci stimul pre mladých ľudí začať činnosť v poľnohospodárstve.

32. Pripomína, že na to, aby mladšie generácie začali s poľnohospodárskou činnosťou na vidieku, sú potrebné primerané verejné služby. Ich podnecovaním k nadobúdaniu inovatívnych a ekologicky vhodných výrobných sústav a poskytovaním nových alternatívnych hospodárskych príležitostí sa môže zachovať vidiecka poľnohospodárska kapacita.

33. Podporuje návrh Komisie zaviesť pre malé poľnohospodárske podniky zjednodušené a špecifické pravidlá podpory, aby sa predovšetkým aj v znevýhodnených oblastiach zachovalo maloroľnícke poľnohospodárstvo, a to tým, že by sa umožnilo poskytnúť týmto podnikom dodatočnú podporu a odstrániť by sa byrokratická záťaž. Zdôrazňuje pritom, že 82 % poľnohospodárov v Európe dostáva podporu menej ako 5 000 eur, takže zníženie byrokracie by maloroľníkom prinieslo značné odľahčenie od byrokracie a zvýšenú akceptáciu SPP u poľnohospodárov.

34. Zdôrazňuje, že krížové plnenie a integrovaný správny a kontrolný systém sa musia zjednodušiť bez toho, aby to spochybňovalo funkčnosť tohto systému. Vychádzať sa pritom má zo zavedenia kľúčových kritérií kontroly krížového plnenia na mieste platných v celej EÚ a zníženia kontrolných kvót pri krížovom plnení a integrovanom správnom a kontrolnom systéme na polovicu s cieľom zosúladiť požiadavky a kontrolu v jednotlivých európskych regiónoch, pokiaľ členské štáty preukážu, že majú funkčné systémy, ako aj z uplatňovania tolerančných limitov vyplývajúcich z praxe.

35. Stotožňuje sa s názorom Komisie, že platby sa musia obmedziť na aktívnych poľnohospodárov, pričom sa však nesmú znevýhodňovať poľnohospodári, pre ktorých ide o doplnkovú činnosť a ktorí práve v znevýhodnených oblastiach zohrávajú dôležitú úlohu pri zachovaní poľnohospodárstva. Navrhuje však, aby Komisia uviedla základnú definíciu pojmov „aktívny poľnohospodár“ a „poľnohospodárska pôda“, ktorá by sa mohla doplniť na úrovni členských štátov alebo regiónov.

36. Zastáva názor, že v oblastiach, ktoré sú doteraz upravované samostatnými pravidlami organizácie trhu a v ktorých sa preto systém neviazaných jednotných platieb podnikom nepoužíva vôbec alebo sa používa iba čiastočne, ako v odvetví pestovania ovocia a zeleniny, vo vinohradníctve alebo pri produkcii cukru, by sa tieto špecifické pravidlá organizácie trhu mali zachovať.

Trhové opatrenia

37. Vyjadruje obavy v súvislosti s predbežnými hlavnými usmerneniami, ktoré Komisia uverejnila pre oblasť regulácie poľnohospodárskych trhov po roku 2013, a domnieva sa, že neoddeliteľnou súčasťou budúcnosti SPP je zachovanie nástrojov verejnej regulácie trhov s cieľom obmedziť kolísavosť cien a zabezpečiť stabilné ceny pre výrobcov a spotrebiteľov.

38. Poukazuje na to, že uprednostňovanie tovaru zo Spoločenstva musí byť aj naďalej dôležitou zásadou SPP a že podstatne prispieva k potravinovej sebestačnosti Európy.

39. Zastáva názor, že trhové nástroje, ktoré ešte jestvujú, ako intervencie, súkromné a verejné skladovanie a obmedzené vývozné dotácie na citlivé výrobky sa ukázali ako bezpodmienečne nutné, a preto majú zostať zachované ako bezpečnostná sieť so zodpovedajúcou rozpočtovou položkou.

40. Poukazuje na to, že zrušenie viazanosti viedlo k intenzívnejšiemu trhovému zameraniu európskeho poľnohospodárstva, tento vývoj sa však prejavuje zvýšenou nestabilitou cien, ktorá ohrozuje udržateľnosť podnikov.

41. Zároveň poukazuje na to, že trhové nástroje musia byť navrhnuté na jednej strane s cieľom zabezpečiť zásobovanie poľnohospodárskych trhov, a tak chrániť poľnohospodárov pred prudkým poklesom cien a následnou stratou príjmov, a na druhej strane s cieľom obmedziť kolísavosť spotrebiteľských cien potravín.

42. Domnieva sa, že tieto nástroje je nevyhnutné zlepšiť. Treba preto preskúmať možnosť rozšíriť zoznam produktov, na ktoré sa vzťahuje dočasné skladovanie, predĺžiť obdobie intervencie a zaviesť opatrenia na dočasné prerušenie výroby. Taktiež je potrebné vhodnými prostriedkami zamedziť zneužívaniu pri obchodovaní s poľnohospodárskymi surovinami bez toho, aby sa narušilo fungovanie trhu. Všetky tieto kroky majú za cieľ zabrániť kolísavosti trhov, ktorá je dôsledkom poľnohospodárskej a sanitarnej krízy.

43. Poukazuje na to, že podiel poľnohospodárov na pridanej hodnote, ktorá sa vytvára v celom potravinovom reťazci sa stále znižuje a že sa musia vyvinúť trhové nástroje, ktoré zabránia tomuto vývoju. V tejto súvislosti žiada Komisiu, aby pri všetkých druhoch výrobkov vytvorila rámcové pravidlá spájania výrobcov a vytvárania odvetvových vzťahov, a tým upevnila postavenie poľnohospodárov v potravinovom reťazci. Okrem toho, osobitne pri výrobe mlieka v oblastiach s prírodným znevýhodnením alebo v iných oblastiach so zraniteľnou štruktúrou alebo systémami výroby by sa malo podporovať spájanie výrobcov a spoločné uvádzanie výrobkov na trh, aby sa stlmili účinky končiaceho systému kvót na mlieko a zabránilo presunu výroby inam.

44. Uvítal by, keby Komisia vyšetrila dosah sprostredkovateľov maloobchodného predaja na výrobcov potravín, distribútorov, dodávateľov, spotrebiteľov a životné prostredie v širšom zmysle.

45. Domnieva sa, že je potrebné prehodnotiť predpisy Spoločenstva vzťahujúce sa na hospodársku súťaž, aby sa umožnila skutočná rovnováha v potravinovom reťazci.

46. Zastáva názor, že sa musia okrem nástrojov verejného riadenia trhu rozvíjať vzájomné preventívne systémy, ako je poisťenie proti viacerým rizikám, a že sa v tejto súvislosti musia vytvoriť členským štátom podmienky, aby mohli podporovať spojenia a kooperáciu poľnohospodárov medzi sebou s cieľom vzájomného zaistenia alebo s ďalšími článkami potravinového reťazca, čo by viedlo k odbúraniu byrokracie.

47. Podčiarkuje, že EÚ v minulých rokoch vynaložila veľkú snahu na skončenie uplatňovania vývozných dotácií. Poukazuje však na to, že úplné odstránenie tohto trhového nástroja musí byť podmienené aj ochotou tretích krajín vzdať sa používania tohto nástroja v medzinárodnom obchode v rámci WTO. V tomto prípade by boli nevyhnutné nástroje na podporu vývozu, ktoré by boli v súlade s pravidlami WTO.

48. Žiada Komisiu, aby dôsledne preskúmala účinky skončenia platnosti systému kvót a vyvinula opatrenia, ktoré zabezpečia výrobné a spracovateľské štruktúry.

49. Žiada Komisiu, aby sa v rámci možností navrhovaných pre oblasť regulácie odvetvia cukru a izoglukózy zohľadnilo smerovanie, ktoré zabezpečí európsku výrobu a príjmy pre pestovateľov a spracovateľov cukrovej repy, čo umožní pokračovať v pestovaní tejto plodiny a zachovať súčasné spracovateľské podniky.

50. Žiada Komisiu, aby v tejto súvislosti zintenzívnila svoje úsilie pri výskume a vývoji inovácií a v súvislosti s podporou odbytu. Preto žiada, aby sa v budúcich európskych výskumných a rozvojových programoch venovala neustála pozornosť potravinárskemu výskumu.

51. Vyzýva Komisiu, aby v obchodnej politike, obzvlášť pri dvojstranných dohodách ofenzívne zastupovala aj záujmy európskeho poľnohospodárstva a zohľadňovala účinky obchodnej politiky na SPP a osobitne dvojstranných dohôd alebo dohovorov v rámci WTO na európske poľnohospodárstvo, pričom na zabezpečenie európskych noriem udržateľnosti na svetovej úrovni sú rozhodujúcim činiteľom rokovania WTO.

52. V tejto súvislosti poukazuje na to, že je právom spotrebiteľov požadovať aj pri dovážaných potravinách dodržiavanie prísnych noriem poľnohospodárstva v EÚ týkajúcich sa sociálnych práv, bezpečnosti potravín, ochrany životného prostredia, kvality, ako aj ochrany zvierat, ktoré treba dôsledne hájiť pri medzinárodných a dvojstranných obchodných rokovaniach.

Rozvoj vidieka

53. Konštatuje, že napriek úsiliu EÚ v SPP a politike súdržnosti dochádza v mnohých vidieckych oblastiach v Európe naďalej k vyľudňovaniu a regresívnemu vývoju a úroveň rozvoja týchto území je pod priemerom Európskej únie a ďaleko pod úrovňou väčšiny mestských území.

54. Upozorňuje na osobitnú úlohu, ktorú zohrávajú poľnohospodári v prímestských oblastiach, v ktorých môžu byť intenzívne tlaky na vidiecke a poľnohospodárske zdroje, a zdôrazňuje, že táto produkcia potravín a verejných statkov v blízkosti mestského obyvateľstva by sa mala zachovať.

55. Zdôrazňuje preto význam 2. piliera poľnohospodárskej politiky pri celkovom rozvoji vidieka a prímestských oblastí.

56. Podčiarkuje význam 2. piliera SPP pri modernizácii poľnohospodárstva, zachovávaní a sociálno-ekonomickom zlepšovaní poľnohospodárskych štruktúr a osobitne tiež celkovo pri zachovávaní a zlepšovaní vidieckych oblastí a ich spoločenstiev. Je preto potrebné mať takú politiku rozvoja vidieka, ktorá bude podporovať konkurencieschopnosť poľnohospodárstva, pričom časť tejto politiky je potrebné venovať krokom v oblasti poľnohospodárskych štruktúr a infraštruktúr a v agropotravinárstve.

57. Zdôrazňuje, že rozvoj vidieka môže významne prispieť k uskutočneniu cieľov EÚ stanovených v stratégii Európa 2020. Je však potrebné, aby sa jasne chápalo a bolo jasne odlíšene, čo sú úlohy tematickej politiky EÚ a jej finančných tokov (menovite klimatické zmeny, energetika) a čo by sa malo podporovať z fondov SPP (alebo regionálnych fondov).

58. Konštatuje, že opatrenia na rozvoj vidieka sú súčasťou druhého piliera SPP a sú teda poľnohospodársko-politickým opatrením, ale úzko súvisia aj s politikou súdržnosti. Preto je nevyhnutné pri programovaní zosúladiť ciele 2. piliera poľnohospodárskej politiky s politikou súdržnosti, aby sa predišlo prípadnej súbežnej činnosti alebo zabránilo vzniku „sivých zón“ a využili sa synergie a aby sa poľnohospodárstvo znovu stalo stredobodom záujmu politiky rozvoja vidieka. V tejto súvislosti žiada, aby sa zosúladiť administratívne pravidlá, ktorými sa riadia rozličné európske fondy.

59. Opätovne vyjadruje podporu návrhu vymedziť spoločný strategický rámec, ktorý bude zahŕňať štrukturálne fondy a iné fondy územného rozvoja ako EPFRV a FEP.

60. Žiada, aby sa subsidiárna zodpovednosť regiónov pri tvorbe 2. piliera poľnohospodárskej politiky osobitne rešpektovala tak, že sa pri jeho tvorbe bude postupovať skutočne v duchu viacúrovňového riadenia, pri ktorom sa pri úprave opatrení podľa špecifických potrieb regiónov zohľadňuje ich osobitný význam a osobitná kompetentnosť. V tejto súvislosti zdôrazňuje subsidiárny prístup v 2. pilieri, podľa ktorého si členské štáty resp. regióny na vlastnú zodpovednosť podľa regionálnych daností vyberú, ktoré opatrenia budú uplatňovať.

61. Preto je presvedčený, že príprava politiky a fondov rozvoja vidieka prístupom zdola nahor by sa mala v prvom rade a predovšetkým uskutočňovať prostredníctvom silných miestnych rozvojových partnerstiev.

62. Vzhľadom na rýchle starnutie aktívnych európskych roľníkov považuje za naliehavo nutné plánovať prítiažlivé opatrenia pre mladých roľníkov s cieľom prilákať nové sily do tohto odvetvia a doplniť podporu mladých roľníkov ponúkanú doteraz v 2. pilieri.

63. Žiada tiež, aby sa zaviedli špeciálne opatrenia na realizáciu návrhov obsiahnutých v balíku opatrení kvality, ako je podpora modernizácie poľnohospodárskych podnikov, ktoré vyrábajú kvalitné výrobky, a podpora kampaní zameraných na informovanie spotrebiteľov.

64. Považuje za potrebné, aby sa poradenstvo podnikom popri poradenstve o krížovom plnení rozšírilo na všetky dôležité oblasti poradenstva (výrobné techniky, podniková ekonomika, zvládanie nových výziev, zavádzanie inovácií a otázky týkajúce sa spravovania životného prostredia, opatrenia na zmiernenie klimatických zmien atď.) a aby sa v 2. pilieri vytvorili vhodné opatrenia na jeho podporu. Sústreď sa pritom treba na podporu akreditovaných poradenských služieb. Cieľom musí byť sprístupniť všetkým poľnohospodárom v EÚ kompetentné poradenské služby bez ohľadu na to, či ich ponúka štát, verejnoprávne spoločnosti alebo súkromné podniky.

65. Poukazuje na osobitný význam, ktorý má diverzifikácia pre malé poľnohospodárske podniky a podniky v znevýhodnených alebo v najsevernejších regiónoch s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva a v ostrovných, cezhraničných a horských regiónoch, a preto požaduje zavedenie stimulačných opatrení.

66. Vyzdvihuje význam ponuky vysoko kvalitných kvalifikačných opatrení pre poľnohospodárov, predovšetkým po období odbornej prípravy. Rýchle zmeny v poľnohospodárstve

a potravinárstve a v súvisiacich odvetviach si vyžadujú celoživotné vzdelávanie.

67. Víta snahy Komisie podporovať v rámci 2. piliera poľnohospodárskej politiky spoluprácu poľnohospodárov, obzvlášť pri spoločnom využívaní prevádzkových prostriedkov, uvádzaní výrobkov na trh, spoločnej organizácii práce, či pri spoločnom úsilí pri chove zvierat, a tak zmenšiť konkurenčné nevýhody štrukturálne malých podnikov.

68. Zdôrazňuje význam 2. piliera SPP osobitne pre podniky v znevýhodnených oblastiach a preto podporuje návrh Komisie aj naďalej ponúkať kompenzačné príplatky ako súčasť plánov rozvoja krajiny. Pritom navrhuje, aby sa zachoval súčasný rozsah vlastného rozhodovania a zvýšila súčasná horná hranica, čím by sa vyšlo v ústrety horským oblastiam s osobitnými štrukturálnymi ťažkosťami a prímestským oblastiam so značne urbanizovanou krajinou. Okrem toho navrhuje, aby sa najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva, ostrovné, cezhraničné a horské regióny podporovali prostredníctvom špecifického balíka opatrení, ktorého súčasťou by mohli byť príspevky na náklady na výkup poľnohospodárskych výrobkov, špecifické opatrenia pre horské pasienky, príspevky na zachovanie biologickej rozmanitosti, ako aj uznanie horských výrobkov v rámci revízie politiky kvality Európskej únie.

69. Zdôrazňuje, že v mnohých regiónoch musí byť zlepšenie konkurencieschopnosti nevyhnutne sprevádzané zlepšením poľnohospodárskej infraštruktúry. Okrem toho vyzdvihuje skutočnosť, že inovácie sú základným predpokladom prispôbenia sa klimatickým zmenám, zvýšenia účinnosti využívania zdrojov a optimalizácie riadenia podnikov, a preto sa musia vo väčšej miere podporovať.

70. Poukazuje na to, že Komisia sa snaží o nové vymedzenie znevýhodnených prechodných oblastí, ktoré by bolo jednotné v celej EÚ, a vyjadruje obavy, pokiaľ ide o zavádzanie tejto revízie do praxe. Zastáva názor, že nové kritériá, ktoré sa použijú, musia byť cielené a členským štátom a regiónom sa pritom musí poskytnúť dostatočná subsidiarita a flexibilita. Podčiarkuje, že nové vymedzenie bude v každom prípade zmeriňované primeranými prechodnými obdobiami.

71. Zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa pri ťažkostiach, ktoré predstavujú klimatické zmeny a potreba udržateľného rozvoja vidieka, zintenzívnila a uľahčila podpora opatrení zameraných na udržateľné využívanie vody v poľnohospodárstve, na zníženie jej spotreby a obmedzenie znečisťovania vôd, ako aj opatrení na podporu dopĺňania podzemných vôd (napr. údržba zadržiavacích terás na ostrovoch a v horských oblastiach, zvýšenie úrodnosti pôdy) a opatrení na prevenciu škôd a obnovu poľnohospodárskej infraštruktúry poškodenej klimatickými katastrofami.

72. Zdôrazňuje význam poľnohospodársko-ekologických programov a žiada, aby v budúcnosti všetky členské štáty najmenej 10 % celkového rozpočtu na poľnohospodárstvo, ktorý majú k dispozícii, použili na poľnohospodársko-ekologické programy, čím by účinne prispeli k udržateľnosti poľnohospodárstva a uznaniu poľnohospodárskych systémov s vysokou prírodnou hodnotou, ktoré umožňujú zachovávať a obnovovať biodiverzitu poľnohospodárskeho priestoru a podieľajú sa na lepšej ochrane vody a pôdy.

73. Vyzdvihuje skutočnosť, že pri poľnohospodársko-ekologických programoch sa musí opäť zaviesť stimulačný komponent, aby boli pre poľnohospodárov prijateľnejšie, a zároveň sa musia zohľadniť vonkajšie účinky, ktoré sú dôsledkom určitých poľnohospodárskych postupov.

74. Zastáva názor, že uplatňovanie opatrení v pláne rozvoja krajiny sa dá značne uľahčiť umožnením spolufinancovania tretími subjektmi.

75. Zdôrazňuje, že aktívne lesné hospodárstvo má zvláštny význam z hľadiska bezpečnosti mnohých vidieckych území, predovšetkým horských, a takisto z hľadiska turistickej príťažlivosti, a preto majú mať regióny možnosť podporovať lesné hospodárstvo v plánoch rozvoja krajiny.

76. Podčiarkuje význam iniciatívy LEADER pri integrovanom rozvoji vidieka, obzvlášť na základe zásady zdola nahor, ktorá

sa ukázala ako veľmi účinná a vyzýva Komisiu, aby takýto prístup ponúkala aj v budúcnosti a aby ho zintenzívnila. V rámci iniciatívy LEADER sa však musia vytvoriť lepšie podmienky na koordináciu rôznych projektov v rámci miestnych plánov rozvoja. Je však nevyhnutné, aby mala iniciatíva LEADER v budúcnosti flexibilnejšiu podobu a aby sa uprednostňovali inovatívne prístupy. Systém osí platný v súčasnosti pri príprave plánu rozvoja krajiny sa ukázal ako nepružný, preto je nutné poskytnúť miestnym orgánom a regiónom väčšiu pružnosť, čím sa lepšie zohľadnia miestne potreby. Je nevyhnutné zjednodušiť realizáciu plánu rozvoja krajiny, obzvlášť výkazníctvo.

77. Okrem toho je presvedčený, že prístup podľa iniciatívy LEADER by sa mal používať v spojení s modelom miestneho rozvojového partnerstva založeného na miestnych stratégiách rozvoja s prístupom zdola nahor, viacodvetvovými aktivitami, spoluprácou pri inovácii a s vytváraním sietí.

78. Zastáva názor, že obmedzenia pri podpore investícií do potravinárskych podnikov sa musia prispôsobiť štrukturálnemu vývoju (zvýšenie resp. zrušenie medzí pri malých a stredných podnikoch).

79. Vyzdvihuje, že náklady na prípravu, realizáciu, hodnotenie, sledovanie programov a sprievodné činnosti k nim sú príliš vysoké a preto sa musia výrazne znížiť.

V Bruseli 11. mája 2011

*Predsedníčka
Výboru regiónov*
Mercedes BRESSO

III

(Prípravné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

90. PLENÁRNE ZASADNUTIE V DŇOCH 11. A 12. MÁJA 2011

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Ambiciózna európska politika na podporu poľnohospodárskych systémov kvality“

(2011/C 192/06)

VÝBOR REGIÓNOV

- zastáva názor, že kvalita poľnohospodárskych výrobkov EÚ je jedným z najväčších pozitívnych príspevkov SPP a jedným z najsilnejších argumentov na svetových trhoch, preto sa nazdáva, že politika kvality musí predstavovať jedno z hlavných smerovaní SPP po roku 2013, a žiada, aby boli v rámci budúcej SPP zavedené primerané nástroje, ktoré pomôžu posilniť, spropagovať a podporiť rozvoj systémov kvality,
- domnieva sa, že je nevyhnutné zachovať rovnomerné rozloženie hospodárskej činnosti na území Európskej únie, pričom sa treba opierať o diferencované modely rozvoja, že vďaka rozpoznaní na trhoch si najmenej favorizované vidiecke oblasti budú môcť udržať poľnohospodársku činnosť, s pomocou systémov kvality, ktoré existujú a ktoré je nevyhnutné posilňovať a rozvíjať, a že tento diferencovaný prístup k poľnohospodárskym trhom je mimoriadne dôležitý v prípade horských výrobkov ako aj pre miestnu výrobu, ktorá by mohla byť valorizovaná v rámci krátkych reťazcov,
- domnieva sa, že ochrana v podobe označenia „produkt horského poľnohospodárstva“ by mohla trvalým spôsobom prispieť k hospodárskemu rozvoju, územnému plánovaniu a ochrane životného prostredia,
- nazdáva sa, že v záujme rozvoja miestnych potravinových systémov je potrebné vytvoriť na európskej úrovni špecifické označenie a navrhnuť nástroje v rámci druhého piliera SPP v snahe nabádať výrobcov, aby si zvolili tento postup, a žiada preto Komisiu, aby predložila návrhy s cieľom doplniť nariadenie o politike kvality poľnohospodárskych výrobkov v Únii v tomto zmysle,
- zastáva názor, že hospodársky úspech a zachovanie poľnohospodárskej výroby valorizovanej vďaka špecifickým systémom kvality sú neoddeliteľne späté s riadením ponuky,
- v nadväznosti na doposiaľ prijaté stanoviská odporúča vylúčiť geneticky modifikované organizmy (GMO) zo špecifikácií oficiálnych značiek kvality,
- žiada, aby sa posilnila medzinárodná ochrana zemepisných označení.

Spravodajca	pán René SOUCHON (FR/SES), predseda regionálneho zastupiteľstva Auvergne
Referenčný dokument	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o systémoch kvality poľnohospodárskych výrobkov KOM(2010) 733 v konečnom znení

I. VÝZVY A CIELE

VÝBOR REGIÓNOV

A. Politika kvality, dôležitá súčasť SPP a najsilnejší argument európskych poľnohospodárskych výrobkov na medzinárodných trhoch

1. konštatuje, že normy Európskej únie v oblasti bezpečnosti a kvality potravinárskych výrobkov patria medzi najprísnejšie na svete;

2. zastáva názor, že kvalita poľnohospodárskych výrobkov EÚ je jedným z najväčších pozitívnych príspevkov SPP a jedným z najsilnejších argumentov na svetových trhoch;

3. pripomína, že systémy kvality založené na kolektívnej báze sú neoddeliteľnou súčasťou kultúrneho, poľnohospodárskeho a kulinárskeho dedičstva Európskej únie. Tieto systémy kvality sú kolektívnym dedičstvom, ktoré je nevyhnutné chrániť a ďalej rozvíjať;

4. podotýka, že rozlišovanie z hľadiska kvality umožňuje čo najviac zvýšiť pridanú hodnotu v rámci jednotlivých odvetví a reaguje na naliehavé požiadavky spotrebiteľov v EÚ a producentov;

5. zdôrazňuje, že v kontexte krízy cien poľnohospodárskych surovín má výroba kvalitatívne diferencovaných výrobkov stabilizačný účinok na regióny. Presadzovanie kvalitatívne diferencovaných výrobkov umožňuje rozvinúť investície, výskum a inováciu a zabezpečiť spravodlivejšie prerozdelenie pridanej hodnoty v rámci výrobných reťazcov medzi výrobcov;

6. preto sa nazdáva, že politika kvality musí predstavovať jedno z hlavných smerovaní SPP po roku 2013;

7. považuje za nevyhnutné a žiada, aby sa spoločná poľnohospodárska politika po roku 2013 i naďalej aktívne zasadzovala za vysoké normy pre európske poľnohospodárske výrobky;

8. zastáva názor, že hospodársky úspech a zachovanie poľnohospodárskej výroby valorizovanej vďaka špecifickým systémom kvality sú neoddeliteľne späté s riadením ponuky. Nadmerne veľký nárast objemu výroby, presahujúci zvyčajné segmenty trhov, na ktorých sa tieto výrobky valorizujú, vedie k zovšetneniu výrobku. Dôsledkom zovšetnenia je znižovanie

cien, ktoré môže viesť k tomu, že výrobok jednoducho zmizne. Hospodárske modely systémov kvality majú hospodársky význam len preto, lebo sa líšia od štandardného modelu. Ich rozšírenie, a teda ich zovšetnenie, môže napokon viesť len k vyľudňovaniu území, ktoré sú na tom najhoršie;

9. konštatuje, že súčasné opatrenia neumožňujú uspokojivo zapojiť európske, štátne a regionálne fondy do kolektívnych krokov, ktoré uskutočňujú skupiny a regióny. Zdá sa totiž, že len najdôležitejšie zemepisné označenia dokážu nahromadiť dostatočné samofinancovanie potrebné na to, aby mohli získať prostriedky z európskych fondov;

B. Systémy kvality, dôležitý nástroj územného plánovania a rozvoja vidieckych oblastí

Konštatuje, že:

10. systémy kvality sú pre mnohé poľnohospodárske oblasti prostriedkom, ako sa zapojiť do globalizácie, a to vďaka uznaniu špecifického know-how a ponuke vyššej kvality pre spotrebiteľov;

11. územné plánovanie vo vidieckych oblastiach je dôležitým aspektom, ktorý je s reflexiou o systémoch kvality neoddeliteľne spätý. Tieto systémy sa priamo podieľajú na hospodárskej dynamike vidieckych oblastí, v ktorých sa nachádzajú;

12. vidiecke oblasti Európskej únie sú rôznorodé a tvorí ich množstvo veľmi odlišných území. Ich agronomické, pedagogické a klimatické možnosti, ako aj logistické a trhové podmienky sú teda značne premenlivé;

13. vo svete globalizácie a medzinárodnej hospodárskej súťaže, v akom dnes žijeme, by sa na oblasti s najmenej priaznivými podmienkami mali vzťahovať opatrenia, ktoré im umožnia rozvinúť osobitné modely a zabezpečiť, že spotrebiteľia budú môcť rozpoznať ich poľnohospodárske výrobky na trhoch. Preto je potrebné, aby: aj naďalej zostali v platnosti súčasné opatrenia, ktoré kompenzujú konkurenčné znevýhodnenie oblastí s menej priaznivými podmienkami, a aby všetky európske vidiecke oblasti mali možnosť využívať nástroje na valorizáciu a diferenciaciu svojich produktov na miestnych, európskych či medzinárodných trhoch;

Zdôrazňuje, že:

14. špecifické a prísnejšie výrobné požiadavky, ktoré sú pre systémy kvality príznačné, znamenajú pre výrobcu vyššie výrobné náklady a nevyhnutnosť vyvinúť mimoriadne úsilie. Spotrebiteľia sú ochotní zaplatiť za toto úsilie spravodlivú cenu, ak za ňu dostanú výrobok, ktorý považujú za lepší a/alebo niečím typický;

15. pravidlá hospodárskej súťaže, ktoré sa dnes uplatňujú, favorizujú oblasti, ktoré sú najviac zvýhodnené z hľadiska výrobných nákladov. Naopak oblasti, ktoré sú najmenej favorizované, sú hendikepované, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť z hľadiska nákladov;

Preto sa domnieva, že:

16. je nevyhnutné zachovať rovnomerné rozloženie hospodárskej činnosti na území Európskej únie, pričom sa treba opierať o diferencované modely rozvoja;

17. vďaka rozpoznaní na trhoch si najmenej favorizované vidiecke oblasti budú môcť udržať poľnohospodársku činnosť, s pomocou systémov kvality, ktoré existujú a ktoré je nevyhnutné posilňovať a rozvíjať;

18. tento diferencovaný prístup k poľnohospodárskym trhom je mimoriadne dôležitý v prípade horských výrobkov ako aj pre miestnu výrobu, ktorá by mohla byť valorizovaná v rámci krátkych reťazcov;

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

C. Chrániť a podporovať kvalitu v medzinárodnom obchode

19. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby boli systémy kvality uznané v rámci medzinárodného obchodu. Toto uznanie musí však mať inú podobu ako systém súkromných značiek. Zásada označenia pôvodu je zásadou kolektívneho vlastníctva a dedičstva, ktoré sa líši od súkromného vlastníctva. Mala by sa teda posilniť medzinárodná ochrana zemepisných označení;

20. v nadväznosti na svoje predchádzajúce stanoviská preto opätovne žiada posilniť uznanie zemepisných označení a medzinárodný právny rámec, ktorý sa na tieto označenia vzťahuje. Toto posilnenie by malo umožniť zabezpečiť skutočne účinnú a trvalú ochranu systémov kvality na medzinárodnej úrovni;

21. konkrétne sa domnieva, že Európska únia by sa mala viac usilovať zlepšiť ochranu zemepisných označení (CHZO a CHOP) v rámci rokovaní vo WTO a WIPO;

22. žiada najmä,

- a) aby sa ochrana stanovená v článku 23 dohody TRIPS o právnych aspektoch duševného vlastníctva týkajúcich sa obchodu rozšírila na všetky poľnohospodárske výrobky;
- b) aby sa vytvoril multilaterálny register zemepisných označení na medzinárodnej úrovni;
- c) aby sa uzatvárali bilaterálne dohody medzi EÚ a tretími krajinami s cieľom zabezpečiť vzájomné uznávanie všetkých CHZO a CHOP;

23. zamýšľa sa však nad rizikami, ktoré vyplývajú z niektorých bilaterálnych dohôd, o ktorých sa práve rokuje, týkajúcich sa vzájomného uznávania výrobkov chránených zemepisným označením. Je nevyhnutné sa ubezpečiť, že uzatvorenie týchto dohôd nebude znamenať, že sa na európsky trh dostanú výrobky pochádzajúce z tretích krajín, ktoré síce majú zemepisné označenie, ale v prípade ktorých úroveň požiadaviek alebo kontroly nie je v súlade s európskymi normami;

24. odporúča zaviesť cielené opatrenia, aby sa zabránilo tomu, že sa v EÚ dostanú na trh alebo z nej budú vyvezené výrobky, ktorých označenie nie je v súlade s legislatívou v oblasti kvality vzťahujúcou sa na poľnohospodárske výrobky EÚ;

D. Jasnejšie vymedziť a posilniť definíciu zemepisných označení

25. zamýšľa sa nad tým, či zmena definície označenia CHOP a CHZO, ktorú navrhuje Komisia v návrhu nariadenia, má svoje opodstatnenie;

26. výslovne žiada Európsku komisiu, aby sa, pokiaľ ide o prípadný dosah odstránenia odkazov na jednotlivé etapy výroby alebo prípravy výrobkov, ubezpečila, že táto zmena nebude mať za následok zníženie úrovne ochrany alebo zneužívanie;

27. takisto si kladie otázku, či je potrebné vypracovať osobitnú definíciu pre jednotlivé druhy výrobkov, a zdôrazňuje, že zohľadnenie prípadných špecifik, pokiaľ ide o etapy výroby niektorých druhov výrobkov, by nemalo ohroziť celistvosť a jednotnosť systému zemepisných označení na európskej úrovni;

28. žiada Európsku komisiu, aby vysvetlila postup, ktorý chce uplatňovať v prípade delegovaných aktov, a odporúča konzultovať ich vopred so všetkými zainteresovanými partnermi;

E. Podporovať a diferencovať výrobky z horských oblastí

29. upozorňuje, že produkty horského poľnohospodárstva majú v očiach spotrebiteľov silnú identitu, ktorá sa spája väčšinou s extenzívnymi a/alebo tradičnými spôsobmi výroby. Tieto výrobky do značnej miery prispievajú k verejnému blahu a pre miestne hospodárstvo sú veľmi dôležité;

30. pripomína, že horské oblasti predstavujú približne 40 % európskeho územia v širokom slova zmysle ⁽¹⁾, 18 % domácností pracujúcich v poľnohospodárstve, 15 % európskej využiteľnej poľnohospodárskej plochy ⁽²⁾. Okrem toho sa ďalším rozširovaním Európskej únie podiel horských oblastí na jej území bude len zvyšovať ⁽³⁾;

31. nazdáva sa, že uznanie výrobkov z horských oblastí a ich špecifické označovanie je stratégia, ktorú treba bez meškania začleniť do celkovej politiky kvality poľnohospodárskej výroby v Európskej únii. Toto začlenenie musí byť v súlade s uznaním, ktoré horské oblasti získali v spoločnej poľnohospodárskej politike;

32. zastáva názor, že schopnosť výrobcov z horských oblastí čo najlepšie valorizovať svoje výrobky v systémoch kvality je nevyhnutnou podmienkou, ak majú pokračovať vo svojej činnosti, keďže ich produktivita je nižšia ⁽⁴⁾; čo pre spotrebiteľa znamená priame kvalitatívne výhody ⁽⁵⁾;

33. zdôrazňuje, že výrobky z horských oblastí sú špecifické z hľadiska miesta a metód výroby a spracovania ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ *Mountain areas in Europe*, štúdia, ktorú pre Európsku komisiu (GR REGIO, 2004) uskutočnilo stredisko NORDREGIO.

⁽²⁾ *Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union*, pracovný dokument útvarov Komisie, december 2009.

⁽³⁾ *Europe's ecological Backbone: recognising the true value of our mountains*, september 2010, EEA č. 6/2010.

⁽⁴⁾ *Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union*, pracovný dokument útvarov Komisie, december 2009: „productivity of mountain LFA farms is lower by 28 % as compared to non-mountainous LFAs and 40 % as compared to non-LFA areas“.

⁽⁵⁾ *La composante milieu physique dans l'effet terroir pour la production fromagère: quelques réflexions à partir du cas des fromages des Alpes du Nord*, Jean-Marcel Dorioz, Philippe Fleury, Jean-Baptiste Coulon, Bruno Martin, *Courrier de l'environnement de l'INRA* č. 40, jún 2000, <http://www.inra.fr/dpenv/pdf/DoriozD27.pdf>.

⁽⁶⁾ *Produits agroalimentaires de montagne en Europe: résultats, conclusions et réalisations concrètes des projets*, november 2004, s. 7 a 17.

34. domnieva sa preto, že ochranné označenie „produkt horského poľnohospodárstva“ by za relatívne nízke náklady umožnilo valorizovať a chrániť horské výrobky (zahŕňajúce rastlinnú i živočíšnu výrobu, ako aj ich spracovanie na mieste) tým, že sa vo všetkých členských štátoch podporí vytvorenie trhového segmentu zameraného na valorizáciu týchto výrobkov. Táto valorizácia by umožnila zachovať a rozvíjať tradície, kultúru a historické dedičstvo horských regiónov, pretože by silnejšie pripútala výrobné a spracovateľské štruktúry k týmto oblastiam;

35. domnieva sa, že takáto ochrana v podobe označenia „produkt horského poľnohospodárstva“ by mohla trvalým spôsobom prispieť k hospodárskemu rozvoju, územnému plánovaniu a ochrane životného prostredia. Tieto aspekty sú veľmi dôležité v regiónoch, kde je zastavenie poľnohospodárskej činnosti synonymom zhoršenia kvality životného prostredia, vzniku „prírodného“ rizika a ochudobnenia sociálnej, hospodárskej a kultúrnej štruktúry;

36. upozorňuje, že je ťažké zozbierať číselné údaje o trhu s výrobkami z horských oblastí v európskom meradle, keďže tento pojem nie je na európskej úrovni vymedzený. V niektorých odvetviach však možno konštatovať skutočne pozitívny dosah, ak je výrobcom poskytnutá možnosť špecifickej valorizácie. Napríklad možno spomenúť výrobu mlieka v oblasti Massif Central vo Francúzsku ⁽⁷⁾;

37. pripomína, že sa už opakovane zasadzoval za zavedenie nepovinných vyhradených označení pre produkty horského poľnohospodárstva, a aj v tomto stanovisku opäť žiada, aby boli produkty horského poľnohospodárstva bez meškania zohľadnené v budúcej európskej politike kvality;

38. takisto znovu zdôrazňuje, že regióny by mali zohrávať dôležitú úlohu pri vymedzovaní tohto označenia „horský“ a v úsilí podporovať vytvorenie týchto možností v rámci politiky vidieckeho rozvoja, ktorá by mala územný rozmer;

⁽⁷⁾ Nová značka horského mlieka, ktorá bola nedávno zavedená, by mala umožniť valorizovať 3 až 4 milióny litrov spotrebného mlieka, t. j. tretinu produkcie mlieka z oblasti Massif Central: <http://www.leprogres.fr/fr/region/la-haute-loire/haute-loire/article/3939334,183/Une-marque-Montagne-pour-le-lait-du-Massif-central.html>. Švajčiarske príklady dokazujú, že pridaná hodnota môže dosiahnuť 30 % v porovnaní s bežným spotrebným mliekom (*Revue Montagne*, júl 2010). Horské mlieko predstavuje 11,5 % mlieka vyrobeného v Európe a jeden mliekarenský podnik z piatich alebo šiestich. Náklady na výrobu sú v horách o 12 % vyššie ako v nížinách a práca je ohodnotená o 10 000 EUR/RPJ. Podporné príspevky kompenzujú tieto nevýhody len do 34 %. (*Le lait de montagne européen: un symbole menacé*, Institut de l'élevage-CNIEL, máj 2009, s. 7).

F. Podporovať krátke reťazce a priamy predaj

39. v nadväznosti na nedávno prijaté stanovisko o miestnych potravinových systémoch⁽⁸⁾ sa domnieva, že je nevyhnutné podporovať krátke distribučné reťazce a priamy predaj. Pripomína, že výbor v tom istom stanovisku definoval „miestne potravinové sústavy“ ako kombináciu štyroch faktorov: krátky reťazec; krátka fyzická vzdialenosť medzi miestom výroby a spotreby; proces, ktorý zahŕňa aj aspekty dopravy, distribúcie, spracovania odpadu, obnoviteľnej energie, marketingu, podpory a riadenia kvality; proces riadený na miestnej a regionálnej úrovni. Zdôrazňuje, že krátke reťazce umožňujú vrátiť poľnohospodársku výrobu tam, kde bola predtým, a pevnejšie primknúť tieto podniky k územiu, na ktorom pôvodne pôsobili, a to vďaka tomu, že uľahčujú spotrebu výrobkov na miestnych trhoch. Krátke reťazce prispievajú k dobrému rozloženiu poľnohospodárskej činnosti na celom území Spoločenstva a pozitívne vplyvajú na životné prostredie, ak je daná poľnohospodárska výroba prispôbená prirodzeným kapacitám príslušného územia;

40. takisto zdôrazňuje hospodársky význam krátkych reťazcov, ktoré môžu niektorým výrobcom umožniť zvýšiť svoj príjem tým, že využijú marže príliš dlhého reťazca. Títo výrobcovia totiž zvyčajne nie sú schopní vzdorovať pravidlám vyjednávania a podmienkam uvádzania výrobkov na trh v poľnohospodársko-potravinárskych sektoroch, kde je veľká koncentrácia obchodnej sily;

41. pokiaľ ide o podporu krátkych reťazcov, dodáva, že:

- a) treba podporovať najmä snahu priblížiť miesto výroby a miesto spotreby potravinárskych výrobkov, či už spracovaných alebo nie, a teda podporovať také výrobné, spracovateľské a distribučné reťazce, ktoré sú zo zemepisného hľadiska čo najkratšie. V dôsledku takéhoto skrátenia vzdialenosti sa znížia nežiaduce emisie skleníkových plynov, ktoré spôsobujú príliš dlhé a príliš zložité reťazce;
- b) systémy priameho predaja malých výrobcov na miestnych trhoch patria medzi tieto krátke reťazce a mali by byť v plnej miere začlenené do celkovej politiky poľnohospodárskej výroby v Európskej únii. Tieto krátke reťazce umožňujú znovu vytvoriť pevný vzťah medzi výrobcom a spotrebiteľom. Takisto umožňujú zabezpečiť ľahšiu sledovateľnosť výrobkov a pomáhajú upokojiť spotrebiteľa, pokiaľ ide o pôvod toho, čo konzumuje;
- c) zásada krátkych reťazcov nespočíva len v tom, že sa zredukuje počet článkov medzi výrobcom a spotrebiteľom. Táto

zásada musí predovšetkým umožniť zdynamizovať poľnohospodársko-potravinárske odvetvie na miestnej a regionálnej úrovni. Tieto krátke reťazce zahŕňajú výrobcov, spracovateľov a distribútorov etablovaných na danom mieste, ktorí sa všetci priamo aj nepriamo podieľajú na dynamike vidieckych oblastí;

- d) tento postup musí rozhodne sprevádzať lepšie rozdelenie pridanej hodnoty v rámci celého reťazca, vďaka čomu budú mať v prvom rade výrobcovia profitovať z tejto pridanej hodnoty;

42. nazdáva sa, že v záujme rozvoja miestnych potravinových systémov je potrebné vytvoriť na európskej úrovni špecifické označenie a navrhnúť nástroje v rámci druhého piliera SPP v snahe nabádať výrobcov, aby si zvolili tento postup;

43. žiada preto Komisiu, aby predložila návrhy s cieľom vytvoriť pre miestne výrobky, ktoré sa dostávajú na trh v rámci miestnych potravinových systémov, nové logo a vymedziť ich identitu. Tieto identifikačné prvky doplnia nariadenie o politike kvality poľnohospodárskych výrobkov v Únii;

44. dôrazne podporuje iniciatívy Komisie s cieľom rozšíriť povinnosť uvádzať „miesto výroby“ na výrobkoch a súhlasil by tiež s podobnými iniciatívami v oblasti povinného označovania, ktoré by boli určené stravovacím službám;

45. zdôrazňuje, že toto nové označenie by mohlo byť riešením aj pre tisíce tradičných výrobkov z európskych regiónov, ktoré nemajú nevyhnutne ambíciu získať zemepisné označenie;

46. okrem toho by chcel upozorniť Európsku komisiu, Európsky parlament a Radu na to, že bude potrebné prispôbiť pravidlá verejného obstarávania s cieľom uľahčiť samosprávam kúpu miestnych poľnohospodárskych podnikov. V článku 26 smernice 2004/18/ES sa v tejto súvislosti uvádza, že verejní obstarávatelia môžu do špecifikácií ponuky zahrnúť aj sociálne a environmentálne aspekty;

47. žiada, aby bol zmenený článok 53 smernice 2004/18/ES, aby sa mohli explicitne zohľadniť kritériá spojené so vzdialenosťou a/alebo so snahou znížiť emisie CO₂, ktoré sú dôsledkom prepravy tovaru;

48. napokon zdôrazňuje, že vyššie spomínané nové označenie „krátky reťazec“ by mohli mať na starosti regióny, pretože môžu najlepšie posúdiť miestny charakter výroby a jej spätosť s kultúrou. Regióny sú popri európskych fondoch takisto prioritnými partnermi pri podpore týchto podnikov;

⁽⁸⁾ Výhľadové stanovisko Výboru regiónov na tému „Miestne potravinové sústavy“, prijaté na plenárnom zasadnutí 27. januára 2011. Spravodajkyňa: pani LENIE DWARSHUIS-VAN DE BEEK (NL/ALDE), členka výkonnej rady provincie Južné Holandsko.

G. Podporovať a rozvíjať zaručené tradičné špeciality

49. poukazuje na to, že systém zaručených tradičných špecialít umožňuje zachovať, či dokonca rozvinúť niektoré tradičné poľnohospodársko-potravinárske druhy výroby. V prípade týchto zaručených tradičných špecialít najväčšiu časť hodnoty vytvára výrobca, na rozdiel od veľkej väčšiny súčasných priemyselných agropotravinárskych výrobkov. Tieto výrobky pomáhajú zabezpečiť rozmanitosť agropotravinárskej ponuky a propagovať bohatstvo európskeho gastronomického dedičstva;

50. domnieva sa, že by bolo užitočné vytvoriť na úrovni Európskej únie súpis všetkých výrobkov, ktoré predstavujú tradičné európske kulinárske umenie. Umožnilo by to vytvoriť základ pre ich prípadné zaradenie medzi zaručené tradičné špeciality. Okrem toho by to bolo v súlade s iniciatívou, s ktorou prišlo UNESCO v medzinárodnom meradle, a umožnilo by to rozšíriť niektoré podobné opatrenia, ktoré zaviedli viaceré členské štáty;

H. Vylúčiť geneticky modifikované organizmy z výrobkov so značkou kvality

51. v nadväznosti na doposiaľ prijaté stanoviská odporúča vylúčiť geneticky modifikované organizmy (GMO) zo špecifikácií oficiálnych značiek kvality. Členské štáty by to mohli urobiť postupne, v rozumnej lehote najneskôr do piatich rokov, aby mohli výrobcovia vykonať potrebné technické opatrenia. Toto obdobie by sa využilo na to, aby sa vytvorili alternatívne zásobovacie reťazce, ktoré umožnia nahradiť používanie GMO v surovinách, najmä pokiaľ ide o výživu zvierat;

52. domnieva sa totiž, že je nevyhnutné explicitne zakázať používanie geneticky modifikovaných organizmov vo všetkých etapách výroby v prípade výrobkov s oficiálnou značkou kvality. Vďaka tomuto zákazu by sa zaručilo, že tradičné metódy výroby a charakteristické črty výrobkov sa dlhodobo zachovávajú v systémoch kvality;

53. okrem toho sa nazdáva, že zákaz GMO v špecifikáciách je v krátkodobom horizonte nevyhnutnou podmienkou, aby sa zachovala transparentnosť a dôveryhodnosť systémov kvality v očiach spotrebiteľov;

54. zdôrazňuje, že je čoraz naliehavejšie zmeniť špecifikácie oficiálnych značiek kvality, keďže v súčasnosti sa už rozvíjajú súkromné iniciatívy, mimo rámca kvalitných výrobkov, zaručujúce, že daný výrobok „neobsahuje GMO“;

55. takisto zdôrazňuje, že rozvoj trhu, ktorý by zaručoval, že výrobky s oficiálnou značkou kvality neobsahujú GMO, je pre výrobcov príležitosťou, pretože dopyt európskych spotrebiteľov po takýchto výrobkoch je jednoznačný;

56. domnieva sa, že výrobky s oficiálnou značkou kvality, neobsahujúce GMO, budú môcť byť, podobne ako produkty ekologického poľnohospodárstva, plne docenené v očiach spotrebiteľov. Táto valorizácia zaručí potom dlhodobo lepší odbyt, čo bude kompenzovať prípadné dodatočné náklady, ktoré by mohli krátkodobo vzniknúť výrobcom;

57. zdôrazňuje, že vylúčenie GMO z výrobkov s oficiálnou značkou kvality musí na úrovni Európskej únie sprevádzať ofenzívna stratégia v oblasti výroby a dodávok rastlinných proteínov, ktoré nie sú geneticky modifikované. Táto stratégia si vyžaduje, aby sa v Európe koordinovane rozvíjalo pestovanie plodín, ktoré nie sú geneticky modifikované. Mohla by to byť preto veľká príležitosť, ako rozšíriť v Európe pestovanie proteínových plodín, ktorých agronomické a ekologické výhody sú všeobecne uznávané. Táto politika rozvoja proteínových plodín bez GMO by sa mala začať uplatňovať v rámci SPP prostredníctvom schválenia špecifických agroenvironmentálnych platieb;

58. odporúča preto, aby sa vypracovala štúdia o rozvoji geneticky nemodifikovaných plodín bohatých na proteíny (hrach, bôb poľný), ktoré sa zdajú byť lepšími zdrojmi⁽⁹⁾ pre výrobu geneticky nemodifikovaných proteínov;

59. domnieva sa, že dodatočné náklady spôsobené vylúčením GMO zo špecifikácií všetkých výrobkov s oficiálnymi značkami kvality by sa mohli výrazne znížiť postupným zavedením systému v priebehu piatich rokov. Nazdáva sa, že ak sa tieto dodatočné náklady rozdelia medzi všetky zložky zásobovacieho reťazca, pre spotrebiteľov to bude znamenať minimálne dodatočné náklady – asi niekoľko centov na kilogram⁽¹⁰⁾ –, a, že environmentálne výhody plodín bohatých na rastlinné, geneticky nemodifikované proteíny, vyvážia zo strednodobého a z dlhodobého hľadiska všetky tieto dodatočné náklady⁽¹¹⁾;

60. zdôrazňuje, že je potrebné označovať kvalitné výrobky zo surovín (mäsa, vajčiek, mlieka atď.), ktoré pochádzajú z procesu transformácie krmív obsahujúcich GMO, aby sa zabránilo nekalej hospodárskej súťaži medzi európskymi výrobcami bez GMO a výrobkami z medzinárodného trhu, ktoré GMO obsahujú;

⁽⁹⁾ V súčasnosti sa tieto dve plodiny pestujú hlavne vo Francúzsku (hrach) a Veľkej Británii (bôb poľný).

⁽¹⁰⁾ J. Milanesi, *Quel avenir pour les filières animales «sans OGM» en France? Illustration par le poulet Label Rouge*, 3es journées de recherches en sciences sociales, INRA SFER CIRAD, 9. – 11. decembra 2009 – Montpellier, Francúzsko, <http://www.sfer.asso.fr/content/download/2981/27271/version/1/file/B3+-+Milanesi.pdf>.

⁽¹¹⁾ *La relance des légumineuses dans le cadre d'un plan protéines: quels bénéfices environnementaux?*, Commissariat général au développement durable, Francúzsko, 2009, http://www.developpement-durable.gouv.fr/IMG/pdf/E_D15.pdf.

I. Regulovať výrobu

61. domnieva sa, že regulácia a riadenie ponuky kvalitných poľnohospodárskych výrobkov sú dôležitou úlohou poľnohospodárskej politiky⁽¹²⁾ a že systémy kvality sú takisto vystavené trhovým rizikám, hoci nepodliehajú zákonom fungovania štandardizovaných trhov;

62. zastáva názor, že rozvoj a udržanie systémov kvality sú nerozlučne späté s koordinovanou politikou riadenia ponuky. Zvýšenie produktivity a/alebo množstva výrobkov na danom území je často nezlučiteľné s ochranou životného prostredia a udržaním kvality a charakteristík výrobku;

63. takisto sa domnieva, že bez riadenia výroby môže nekontrolované zvyšovanie množstva predaných výrobkov v niektorých prípadoch viesť k tomu, že sa podstatne znížia ceny, ktoré sa platia výrobcovi, čím pre nich táto výroba prestane byť zaujímavou. Okrem toho v oblastiach s prírodným znevýhodnením nie je možné, aby výrobcovia kompenzovali pokles cien kvalitných výrobkov zvýšením objemu výroby. Ak sa teda nebudú môcť prispôsobiť, zaniknú;

64. domnieva sa preto, že poľnohospodárske systémy kvality sa musia oslobodiť od zásady hospodárskej súťaže založenej jedine na cene a že budúcnosť systémov kvality z dlhodobého hľadiska nemôže spočívať na raste objemu výroby, ale musí sa naopak zakladať na kvalite samotného výrobku, ktorá odôvodňuje vyššiu cenu, ktorú je spotrebiteľ ochotný zaplatiť;

65. v nadväznosti na doposiaľ prijaté stanoviská preto žiada, aby boli zavedené nástroje riadenia výroby pre výrobky diferencovanej kvality a vyzýva Európsku komisiu, aby navrhla špecifické nástroje na riadenie týchto trhov;

J. Zlepšiť informovanosť a podporovať rozvoj systémov kvality

66. domnieva sa, že spotrebiteľ je spoluaktérom v úsilí o prinavrátenie a udržanie poľnohospodárskej výroby, pretože práve on zabezpečuje jej rentabilitu;

67. nazdáva sa, že na to, aby sa mohol spotrebiteľ aktívne podieľať na výhodách, ktoré prinášajú systémy kvality, je nevyh-

nutné zlepšiť informovanosť o podmienkach výroby. Treba dať spotrebiteľom potrebné nástroje, aby mohli spoznať 4 oficiálne európske logá a odlíšiť ich od značiek súkromných podnikov spojených so zemepisnými názvami;

68. domnieva sa, že je potrebné zabezpečiť, aby všetci prevádzkovatelia systematicky používali grafické symboly, ktoré vytvorila Rada alebo Komisia na označovanie kvalitných poľnohospodárskych výrobkov, a že je nevyhnutné lepšie informovať spotrebiteľov o význame a dôležitosti týchto symbolov;

69. žiada, aby boli v rámci budúcej SPP zavedené primerané nástroje, ktoré pomôžu posilniť, spropagovať a podporiť rozvoj systémov kvality;

70. konkrétne žiada, aby boli v rámci druhého piliera SPP prijaté opatrenia, ktorých cieľom bude zlepšiť alebo nahradiť existujúce opatrenia EPFRV zamerané na podporu a propagáciu systémov kvality;

a) lepšie zohľadniť obmedzenia, ktoré pre výrobcov predstavuje výroba výrobkov so značkou kvality;

b) kompletnejšia pomoc pre skupiny výrobcov počas jednotlivých etáp spojených s certifikáciou, kontrolou, propagáciou alebo štúdiami vykonanými vopred;

c) možnosť financovať označenia CHOP a CHZO ako prechodnú ochranu;

d) možnosť financovať kolektívne kroky v súvislosti s viacerými CHOP a CHZO a využiť štátne a regionálne spolufinancovanie;

K. Zjednodušiť a zlepšiť uplatňovanie politiky kvality

71. pripomína, že činnosť EÚ v oblasti kvality poľnohospodárskych výrobkov je nevyhnutná, aby sa zabezpečila účinná ochrana týchto výrobkov a zaručilo, že spotrebiteľom budú poskytnuté spoľahlivé informácie;

72. víta návrhy Európskej komisie, ktorých cieľom je zmodernizovať pravidlá a znížiť administratívnu záťaž pre výrobcov, najmä pokiaľ ide o registráciu výrobkov;

⁽¹²⁾ Giraud-Héraud Eric, Soler Louis-Georges, *Quelle légitimité à des mécanismes de régulation de l'offre dans les appellations d'origine protégées?*, Économie rurale. N°277-278, 2003, s. 123 – 134, http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/ecoru_0013-0559_2003_num_277_1_5441.

73. takisto vníma pozitívne, že bola uznaná úloha a zodpovednosť skupín výrobcov pri správe zemepisných označení;

74. schvaľuje návrh Komisie, ktorého cieľom je zjednodušiť a lepšie zamerať systém, ktorý sa uplatňuje pre zaručené tradičné špeciality.

V Bruseli 12. mája 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Súbor opatrení v mliečnom hospodárstve“

(2011/C 192/07)

VÝBOR REGIÓNOV

- dáva na uváženie skutočnosť, že produkcia mlieka a mliečnych výrobkov má v Európskej únii veľký význam. V mnohých členských krajinách a regiónoch je produkcia mlieka a mliečnych výrobkov dôležitým pilierom regionálneho hospodárstva a tvorby hodnôt v poľnohospodárstve. Odvetvie výroby mlieka pritom plní dôležité ekologické úlohy, trvalo formuje kultúrnu krajinu a je dôležitým zamestnávateľom vo vidieckych oblastiach;
- zastáva názor, že proces reforiem musí zohľadniť regionálne a štrukturálne rozdiely v chove mliekového hovädzieho dobytku a v mliekarstve. V mnohých regiónoch sa mlieko vyrába v prevažnej miere v malých a stredne veľkých rodinných podnikoch, zatiaľ čo v iných regiónoch štruktúru výroby mlieka tvoria veľké poľnohospodárske podniky. Reformy v mliečnom hospodárstve preto nesmú tieto štruktúry ohroziť, najmä ak ide o štruktúry, ktoré prispievajú k udržateľnému rastu;
- podporuje iniciatívu Komisie zaviesť určité jednotné pravidlá pre organizácie producentov mlieka v EÚ, aby existovala možnosť zlučovania producentov mlieka vo všetkých regiónoch, aj cezhranične;
- pokladá preto za vhodné, aby členské štáty aj naďalej mali možnosť uznávať organizácie producentov a ich združenia v odvetví mlieka podľa svojich právnych predpisov a v súlade s určitými právnymi predpismi EÚ;
- víta návrh Európskej komisie povoliť sektorové organizácie v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov s cieľom poskytnúť významné impulzy odvetviu výskumu a vývoja, podpore ekologických výrobkov a podpore predaja;
- konštatuje, že pre produkciu mlieka v EÚ zameranú na budúcnosť je nutná spoľahlivá a reakcie schopná bezpečnostná sieť, ktorá dokáže rýchlo a účinne reagovať na mimoriadne zmeny trhu a cien.

Spravodajkyňa	Emilia MÜLLER (DE/ELS), ministerka pre spolkové a európske záležitosti spolkovej krajiny Bavorsko
Referenčné dokumenty	Správa Európskej komisie Európskemu parlamentu a Rade: Vývoj situácie na trhu a následné podmienky postupného zrušenia systému kvót na mlieko KOM(2010) 727 v konečnom znení Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o zmluvné vzťahy v sektore mlieka a mliečnych výrobkov. KOM(2010) 728 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Politický vývoj a regionálny význam mliečneho hospodárstva

1. poukazuje na to, že mliečne hospodárstvo sa nachádza v jednom z najrozsiahlejších procesov liberalizácie v EÚ. Pokles internej úrovne podpory, zrušenie viazanosti priamych platieb a prémie na mlieko, postupné odbúravanie vonkajšej ochrany, ako aj plánované ukončenie režimu kvót na mlieko v roku 2015 predstavujú pre výrobcov mlieka a mliekarne veľké výzvy;

2. očakáva, že liberalizácia trhu s mliekom povedie k väčšej nestálosti cien, a tým k veľkej neistote pre výrobcov mlieka, pokiaľ ide o podnikové plánovanie;

3. zdôrazňuje, že je potrebné obmedziť špekulácie na svetových poľnohospodárskych trhoch a vyzdvihuje úlohu, ktorú v tomto smere musí plniť zahraničný obchod Európskej únie. Pripomína, že nová SPP musí byť založená na princípe potravinovej nezávislosti a že otázka otvorenia európskeho trhu lacnejšiemu dovozu by mala byť spojená s diskusiou o návrhoch na reguláciu európskeho trhu;

4. vychádza z toho, že na druhej strane otvorenie trhov a liberalizácia vyrábaných množstiev ponúkajú možnosť lepšie zachytiť signály trhu a využiť existujúci potenciál dopytu;

5. dáva na uváženie skutočnosť, že produkcia mlieka a mliečnych výrobkov má v Európskej únii veľký význam. V mnohých členských krajinách a regiónoch je dôležitým pilierom regionálneho hospodárstva a tvorby hodnôt v poľnohospodárstve. Odvetvie výroby mlieka pritom plní dôležité ekologické úlohy, trvalo formuje kultúrnu krajinu a je dôležitým zamestnávateľom vo vidieckych oblastiach;

6. podčiarkuje, že liberalizácia trhu s mliekom nesmie vyvolať narušenie potravinovej bezpečnosti na vnútornom trhu ani neodôvodnené zmeny v doterajších spotrebiteľských

preferenciách. Takisto nesmie vo výrobe a spotrebe viesť k novému narušeniu trhu v jednotlivých členských štátoch a medzi nimi, medzi severom a juhom, východom a západom, ako ani vo vzťahu k tretím krajinám;

7. zastáva názor, že proces reforiem musí zohľadniť regionálne a štrukturálne rozdiely v chove mliekového hovädzieho dobytká a v mliekarstve. V mnohých regiónoch sa mlieko vyrába v prevažnej miere v malých a stredne veľkých rodinných podnikoch, zatiaľ čo v iných regiónoch štruktúru výroby mlieka tvoria veľké poľnohospodárske podniky. Reformy v mliečnom hospodárstve preto nesmú tieto štruktúry ohroziť, najmä ak ide o štruktúry, ktoré prispievajú k udržateľnému rastu;

8. zastáva názor, že je potrebné zohľadniť aj rôznorodé štruktúry v mliekarenskom odvetví, pretože vďaka svojmu širokému sortimentu od regionálnych špecialít až po inovatívne výrobky určené na predaj majú veľký význam pri zásobovaní vysoko kvalitnými, bezpečnými a zdravými mliečnymi výrobkami v Európskej únii;

9. očakáva, že zrušením systému kvót na mlieko dôjde k väčšiemu presunu produkcie mlieka na výhodnejšie miesta, z čoho pre postihnuté regióny vyplynú veľké problémy;

10. poukazuje na to, že výroba aj spracovanie mlieka sa vyznačujú najmä vysokými investičnými nákladmi a výrobnými a spracovateľskými procesmi s vysokým podielom ľudskej práce, a preto vykazujú dlhé cykly a vyžadujú istotu pri plánovaní;

11. upozorňuje na to, že výrobcovia mlieka si vo zvýšenej miere všimajú signály trhu a podľa nich zameriavajú svoje podniky, je však potrebné ešte vyvinúť veľké úsilie, aby mohli tieto podniky na liberalizovanom trhu s mliekom obstať;

12. vzhľadom na priaznivé účinky mlieka z hľadiska výživy vyzýva EÚ a orgány členských štátov, aby v záujme podpory zdravých stravovacích návykov detí aktívne propagovali európsky školský mliečny program;

Výzvy na liberalizovanom trhu s mliekom

13. očakáva, že v dôsledku komplexných reforiem sa zrationalizuje trh a vytvorí sa prostredie, ktoré bude charakterizovať transparentnosť a budú v ňom platiť pravidlá dodržiavané spoločne všetkými subjektmi, ktoré budú mať rovnoprávne postavenie;

14. zastáva názor, že zvyšujúca sa nestálosť cien predstavuje pre výrobu mlieka v regiónoch jeden z najväčších problémov. Vzhľadom na nepretržitú výrobu s dlhými výrobnými cyklami má pre výrobcov mlieka zásadný význam zabezpečenie likvidity a prekonanie kríz na trhu;

15. považuje preto opatrenia a možnosti obmedzovať výnosové riziká za dôležitú súčasť reformného procesu v mliečnom hospodárstve. Mechanizmami rizikového manažmentu na úrovni odvetvia, regiónov a Spoločenstva musí byť možné zaručiť výrobcom mlieka dostatočnú mieru istoty pri plánovaní. Pritom môžu byť mechanizmy cenových záruk pre spracovateľské odvetvie rovnako dôležité, ako možnosť kompenzácie rizika jednotlivých odvetví alebo združení výrobcov;

16. poukazuje na to, že inovácie a výskum budú kľúčovými faktormi úspešného a trvalo udržateľného vývoja odvetvia. V tejto súvislosti však tiež zdôrazňuje, že je nevyhnutné poskytovať spotrebiteľom spoľahlivé informácie;

17. je presvedčený o tom, že otvorenie trhov a liberalizácia výroby môžu zvýšiť potenciál vývozu výrobkov prispôbených trhom tretích krajín, ako aj regionálnych špecialít a vysoko kvalitných výrobkov;

18. očakáva, že tento potenciál bude možné využiť len s vysokým nasadením, pričom bude v tejto súvislosti, ako aj pri rozvoji regionálnych hodnotových reťazcov potrebné výraznejšie podporiť predovšetkým malé a stredné mliekarenské podniky, ktoré sú charakteristické pre regionálnu produkciu mlieka v EÚ;

19. podčiarkuje, že liberalizácia trhu s mliekom a podpora vývozu môžu vyvolať aj nekontrolovaný vývoj a zmeny v doterajšej rovnováhe trhu. Vyzýva preto Európsku komisiu, aby preskúmala, aký vplyv so sebou prináša otvorenie trhov a liberalizácia trhu s mliekom na výrobné a dodávateľské reťazce a aké dôsledky z toho vyplývajú pre možnú zmenu spotreby na vnútornom trhu;

Vývoj trhu

20. berie na vedomie správu Komisie o trhu s mliekom, ktorá vysvetľuje silný vplyv vývoja na svetových trhoch na európske mliečne hospodárstvo a poukazuje na to, aké dôležité

boli súčasné trhové opatrenia (intervencie, súkromné skladovanie a vývozné náhrady) na stabilizovanie cien mlieka na nízkej úrovni v roku 2009;

21. uznáva, že nezvyčajne vysoké ceny mlieka v roku 2007 boli podmienené celosvetovo nízkou ponukou a dobrým dopytom;

22. poukazuje na to, že krízu na trhu s mliekom v roku 2009 s historicky najnižšími cenami v Európe ovplyvnil nízky dopyt vo vývoze, ktorý bol spôsobený okrem iného hospodárskou krízou, a nadmerná ponuka mlieka na trhu. Zároveň by uvítal, keby Európska komisia preskúmala faktory, ktoré majú vplyv na maloobchodnú cenu mlieka;

23. zdôrazňuje, že kríza na trhu s mliekom sa prejavila v jednotlivých regiónoch rôznou intenzitou, zároveň však v celej Európe znamenala ohrozenie existencie hlavne pre podniky vyrábajúce mlieko, ktoré investovali;

24. súhlasí s Komisiou, že dovoz mlieka do EÚ bude ďalej narastať, pričom spracovateľský priemysel sa bude vyznačovať predovšetkým rastúcim spracovaním na syrové výrobky a výrobky z čerstvého mlieka, k čomu budú možnosti odbytu v Európskej únii, ale aj vo vývoze;

25. uznáva, že v niektorých členských štátoch štátne kvóty na mlieko pri pomerne dobrých výnosoch za mlieko už nemajú závažný účinok a v týchto regiónoch sa možno výraznejšie riadiť pozitívnymi trhovými signálmi;

26. súhlasí s Komisiou, že svetové trhy s výrobkami výrazne vplývajú na ceny a vývoj trhov v EÚ a že práve v segmentoch výrobkov zameraných na vývoz je pre stabilitu trhu dôležitá schopnosť EÚ vstrebávať intervenčné zásoby; zároveň však očakáva návrhy Komisie týkajúce sa nových opatrení, ktoré budú prospešné pre všetky regióny Únie;

27. pripomína, že počas krízy na trhu s mliekom bolo do intervenčných zásob preradených len 4,5 % produkcie masla a 27,4 % produkcie odstredeného mlieka a že vďaka vývozným dotáciám sa predalo medzi iným 262 miliónov kg syra a približne 559 miliónov kg sušeného plnotučného mlieka a skoro 133 miliónov kg masla;

Upevnenie postavenia producentov mlieka na trhu a otázky hospodárskej súťaže

28. víta odporúčania pracovnej skupiny expertov na vysokej úrovni pre mlieko v súvislosti s preskúmaním strednodobých a dlhodobých požiadaviek na mliečne hospodárstvo a rozsiahlym prehľadom organizácie a štruktúry hodnotového reťazca v krajinách EÚ;

29. potvrdzuje výsledky tejto pracovnej skupiny týkajúce sa rôznorodosti a regionálnych osobitostí organizácie producentov mlieka a štruktúr v odvetví spracovania mlieka;

30. poukazuje na to, že vyše polovice európskej produkcie mlieka ponúkajú na predaj výrobcovia spracovateľských družstiev;

31. konštatuje, že v mnohých regiónoch EÚ výrobu regionálnych mliečnych výrobkov podporujú súkromné podniky a mliekarenské družstvá, ktoré otvárajú budúce trhy a vyvíjajú úspešné, inovatívne a trhovo zamerané výrobky;

32. podporuje názory pracovnej skupiny expertov na vysokej úrovni pre mlieko, že v rámci uskutočňovanej liberalizácie trhu sa musí kontrolovať a upevňovať konkurenčné postavenie producentov mlieka;

33. pritom však upozorňuje, že v organizácii producentov mlieka existujú veľké rozdiely. Kým v niektorých regiónoch na trhu dominujú veľké podniky, v iných regiónoch sa navzájom dopĺňajú stredne veľké súkromné podniky a mliekarenské družstvá. V niektorých regiónoch je však potrebné zlepšiť štruktúru dodávateľov;

34. návrh Komisie podporiť používanie zmlúv na dodávku mlieka hodnotí ako reálnu možnosť poskytnúť producentom mlieka pri plánovaní väčšiu istotu a pri dodávkach mlieka väčšiu transparentnosť;

35. poukazuje na to, že povinnosť uzatvárať zmluvy na dodávku mlieka nesmie viesť k narušeniu vnútorného trhu ani narušeniu cezhraničného trhu s mliekom;

36. žiada preto Komisiu dôkladne dbať na to, aby zmluvy boli dojednávané úplne slobodne dodržiavajúc pritom pravidlá hospodárskej súťaže EÚ;

37. podčiarkuje výhody, ktoré uznané organizácie producentov mlieka ponúkajú tak producentom, ako aj spracovateľom práve pri spoločnom predaji mlieka a pri rokovaniach o zmluvách na dodávku mlieka;

38. uznáva, že v hodnototvornom reťazci existuje nerovnováha hlavne tam, kde producenti mlieka nemajú možnosť organizovať sa za účelom predaja mlieka;

39. podčiarkuje nutnosť posilnenia dodávateľov v rámci hodnototvorného reťazca predovšetkým na trhu s mliekom, ktorého ceny sa vytvárajú bez štátnych regulačných opatrení;

40. podporuje iniciatívu Komisie zaviesť určité jednotné pravidlá pre organizácie producentov mlieka v EÚ, aby

existovala možnosť zlučovania producentov mlieka vo všetkých regiónoch, aj cezhranične;

41. poukazuje na to, že v niektorých členských štátoch a regiónoch existujú dlhoročné skúsenosti so združeniami producentov mlieka, ktorí svoju produkciu mlieka predávajú spoločne;

42. víta organizáciu producentov v sektore mliečného hospodárstva na európskej úrovni. Takáto organizácia však musí zohľadniť regionálne špecifiká;

43. pokladá preto za vhodné, aby členské štáty aj naďalej mali možnosť uznávať organizácie producentov a ich združenia v odvetví mlieka podľa svojich právnych predpisov a v súlade s určitými právnymi predpismi EÚ;

44. uznáva, že pre cezhraničné organizácie producentov a ich združenia sú potrebné jednotné predpisy na úrovni EÚ;

45. je aj za to, aby novo zavádzané predpisy o dojednávaní zmlúv medzi organizáciami producentov a ich združeniami boli prijímané v súlade s harmonizovaným systémom;

46. pokladá za nutné, aby predpisy o združeníach organizácií producentov neboli prijímané v delegovaných právnych aktoch, pretože sa týkajú základných oblastí spoločnej organizácie trhu;

47. v každom prípade vyzýva Komisiu, aby neohrozila existenciu už vytvorených organizácií producentov mlieka a aby podrobne preskúmala, ktoré predpisy a predpoklady na uznanie organizácií producentov mlieka sú dôležité na dosiahnutie toho, aby tieto organizácie mohli úspešne predávať mlieko s prihliadnutím na osobitosti odvetvia a štrukturálne rozdiely medzi regiónmi;

48. pokladá za potrebné v niektorých prípadoch prijať prechodné opatrenia pre už uznané organizácie producentov mlieka;

49. pokladá za vhodné neuplatňovať obmedzenia na spoločný predaj mlieka organizáciami producentov mlieka pri vertikálne integrovaných organizáciách producentov mlieka, ktoré mlieko aj spracúvajú;

50. požaduje možnosť kontroly horných limitov spoločného predaja mlieka s cieľom zabezpečiť, aby nedochádzalo k obmedzeniu alebo odstráneniu hospodárskej súťaže na trhu s mliekom;

51. v tomto zmysle víta možnosť znížiť štátne limity na primeranú úroveň s cieľom garantovať hospodársku súťaž v mliečnom hospodárstve na regionálnej a štátnej úrovni. Ochrana existujúcich malých a stredných mliekarní pred prekážkami hospodárskej súťaže má veľký význam pre ich existenciu a tým aj pre zabezpečenie úspešnej regionálnej produkcie mlieka;

52. víta návrh Európskej komisie povoliť sektorové organizácie v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov s cieľom poskytnúť významné impulzy odvetviu výskumu a vývoja, podpore ekologických výrobkov a podpore predaja;

53. zasadzuje sa za zdravú hospodársku súťaž, ktorá zabezpečí všetkým účastníkom trhu primeraný podiel na tvorbe pridanej hodnoty;

54. vyzýva Európsku komisiu, aby zaviedla pravidelné preskúmanie predpisov pre organizácie producentov a sektorové organizácie s cieľom poskytnúť subjektom zapojeným do hodnototvorného reťazca spoľahlivý základ pre spoločný predaj a dlhodobé smerovanie trhu;

55. uznáva nutnosť spoľahlivých a aktuálnych informácií o trhu pre Európsku komisiu, vyjadruje však obavy v súvislosti s využívaním a účelnosťou týchto informácií, pretože môžu mať vplyv na nestály trh, ktorý je málo odolný voči špekuláciám;

Trhové opatrenia

56. konštatuje, že pre produkciu mlieka v EÚ zameranú na budúcnosť je nutná spoľahlivá a reakcie schopná bezpečnostná sieť, ktorá dokáže rýchlo a účinne reagovať na mimoriadne zmeny trhu a cien;

57. žiada preto, aby v záujme rýchlej a účinnej reakcie na krízové situácie intervenčné obdobia už neboli limitované;

58. žiada, aby pre krízové prípady bolo opäť možné zaviesť súkromné uskladnenie syrov v EÚ s cieľom ponúknuť vhodnú bezpečnostnú sieť aj stále vyššiemu počtu producentov zameraných na výrobu syrov;

59. zdôrazňuje veľký význam opatrení na stabilizovanie trhu s mliekom a vyzýva Komisiu, aby zachovala štátnu pomoc vývozu za presne stanovených podmienok ako možnosť pre krízové prípady;

60. vyjadruje pochybnosti o účinnosti jedno- až dvojpercentného obmedzenia produkcie mlieka v EÚ za vyplácanú náhradu;

61. má pochybnosti o forme a realite dobrovoľného obmedzenia výroby za vyplácanú náhradu, pretože takéto opatrenie podporuje špekulácie a prináša vysoké riziko zneužívania. Takéto opatrenie by okrem toho bolo v rozpore s prispôbením produkcie vývoju na trhu, ktoré by malo vychádzať z vlastnej iniciatívy producentov.

II. POZMEŇOVACIE NÁVRHY

Pozmeňovací návrh 1

Zdôvodnenie 6

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Vyskytol sa problém prenosu cien v rámci reťazca, najmä pokiaľ ide o výstupné ceny. Naopak v roku 2009 nereagovala ponuka mlieka na nižší dopyt. Samozrejme, že v niektorých členských štátoch s veľkým objemom produkcie vyrobili poľnohospodári v dôsledku nižších cien viac ako v predchádzajúci rok. Pridaná hodnota v rámci reťazca sa vo zvýšenej miere začala sústrediť v spracovateľských odvetviach, konkrétne v mliekarenských podnikoch.	Vyskytol sa problém prenosu cien v rámci reťazca, najmä pokiaľ ide o výstupné ceny. Naopak v roku 2009 nereagovala ponuka mlieka na nižší dopyt <u>sčasti len slab</u> . Samozrejme, že v niektorých členských štátoch s veľkým objemom produkcie vyrobili poľnohospodári v dôsledku nižších cien viac ako v predchádzajúci rok. Pridaná hodnota v rámci reťazca sa vo zvýšenej miere začala sústrediť v spracovateľských odvetviach, konkrétne v mliekarenských podnikoch.

Zdôvodnenie

Reakcie producentov mlieka na krízu na trhu s mliekom boli v jednotlivých členských štátoch rozdielne. Podľa správy Komisie bolo možné konštatovať v roku 2009 celkové zníženie dodávok mlieka o 0,6 % v porovnaní s rokom 2008.

Pokiaľ ide o tvorbu pridanej hodnoty sú odberatelia (obchod) voči dodávateľom (producenti a spracovatelia) spravida vo výhode.

Pozmeňovací návrh 2**Článok 122**

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
V písmene a) prvého odseku článku 122 sa za bod iii) dopĺňa tento bod: „(iiiia) mlieko a mliečne výrobky“	V písmene a) prvého odseku článku 122 sa za bod iii) dopĺňa tento nový odsek 5: „(iiiia) mlieko a mliečne výrobky“ <u>„Členské štáty uznávajú za rovnakých podmienok ako v odseku 1 písmeno b) a c) organizácie producentov v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov.</u> <u>Členské štáty stanovujú všetky ostatné podmienky uznávania.</u> <u>Komisia prípadne vydá vykonávacie predpisy týkajúce sa nadnárodných organizácií výrobcov v tomto odvetví, vrátane predpisov o administratívnej pomoci, ktorú majú poskytovať príslušné orgány pri cezhraničnej spolupráci.“</u>

Zdôvodnenie

Začlenenie odvetvia mlieka a mliečnych výrobkov do článku 122 odsek 1 písmeno a) nariadenia (ES) č. 1234/2007 by malo podľa článku 124 bod 1 nariadenia za následok záverečnú plnú úpravu, ktorá by sa stala nadradenou existujúcemu a fungujúcemu systému pravidiel na vnútroštátnej úrovni. Aby aj naďalej bolo možné uznávať organizácie producentov podľa vnútroštátnych právnych predpisov a v súlade s právom EÚ, odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov by nemalo byť upravené v článku 122 odsek 1 písmeno a) nariadenia, ako sa plánuje, ale napríklad v novom článku 122 odsek 5 nariadenia. Tým sa zohľadnia rozdiely medzi jednotlivým členskými štátmi a bude rešpektovaná zásada subsidiarity.

Pre cezhraničné organizácie producentov sú však prípadne potrebné určité jednotné predpisy na úrovni EÚ. Komisia má preto právomoc vydať pre toto odvetvie jednotné vykonávacie predpisy.

Stanovenie všetkých ostatných podmienok uznávania je naproti tomu vecou členských štátov. Tým sa opäť zohľadnia rozdiely medzi jednotlivým členskými štátmi a bude rešpektovaná zásada subsidiarity. Pre úpravu možných ostatných podmienok uznávania sú preto príslušné výlučne členské štáty.

Pozmeňovací návrh 3**Článok 126 odsek 3**

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
V kapitole II hlavy II časti II sa vkladá tento oddiel IIa: „(....) článok 126a zmluvné rokovania v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov (...) 3. Na účely tohto článku sa odkazy na organizácie výrobcov vzťahujú tiež na asociácie takýchto organizácií výrobcov. S cieľom zabezpečiť, aby tieto asociácie mohli byť vhodne monitorované, môže Komisia, prostredníctvom delegovaných aktov, prijať pravidlá o podmienkach na uznávanie takýchto asociácií.“	V kapitole II hlavy II časti II sa vkladá tento oddiel IIa: „(....) článok 126a zmluvné rokovania v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov (...) 3. Na účely tohto článku sa odkazy na organizácie výrobcov vzťahujú tiež na asociácie takýchto organizácií výrobcov. S cieľom zabezpečiť, aby <u>organizácie producentov a ich asociácie</u> mohli byť <u>vzhľadom na zmluvné vyjednávania upravené v odsekoch 1 a 2 vhodne kontrolované</u> , tieto asociácie mohli byť vhodne monitorované, môže Komisia, prostredníctvom delegovaných aktov, prijať <u>určité pravidlá o podmienkach na uznávanie takýchto asociácií</u> .“

Zdôvodnenie

Článok 126a návrhu stanovuje pravidlá pre zmluvné vyjednávanie v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov. Splnomocnenie Komisie prostredníctvom právnych aktov prijímať aj pravidlá o „podmienkach na uznávanie takýchto asociácií“ nezodpovedá povahe článku 126a návrhu, a preto je potrebné túto časť vypustiť.

Účelné sú však pravidlá o primeranej kontrole tak organizácií producentov, ako aj asociácií organizácií producentov vzhľadom na zmluvné vyjednávania upravené v odsekoch 1 a 2.

Preto je potrebné Komisiu v článku 126a odsek 3 bod 2 návrhu splnomocniť k vydávaniu právnych aktov v tomto odvetví pre organizácie producentov a ich asociácie.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 126b (NOVÝ)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	Za článok 126a sa vkladá tento článok 122b: <u>„Združenia organizácií výrobcov</u> <u>Združenie organizácií výrobcov v sektore mlieka a mliečnych výrobkov sa zriaďuje na podnet uznaných organizácií výrobcov a môže vykonávať ktorúkoľvek z činností organizácie výrobcov. Členský štát môže na základe žiadosti takéto združenie uznať, ak sa domnieva, že je schopné účinne vykonávať tieto činnosti.</u> <u>Komisia prípadne vydá vykonávacie predpisy týkajúce sa nadnárodných združení organizácií výrobcov v tomto odvetví vrátane predpisov o administratívnej pomoci, ktorú majú poskytovať príslušné orgány pri cezhraničnej spolupráci.</u> <u>Členské štáty stanovujú všetky ostatné podmienky uznávania.“</u>

Zdôvodnenie

Pravidlá o uznávaní združení organizácií producentov treba ako rozhodujúce aspekty prijať v samotnom nariadení, nie v delegovaných právnych aktoch – ako je stanovené v článku 126a odsek 3 bod 2 návrhu.

Pre cezhraničné združenia organizácií producentov sú však v danom prípade potrebné jednotné predpisy na úrovni EÚ. Komisia má preto právomoc vydať pre toto odvetvie jednotné vykonávacie predpisy.

Stanovenie všetkých ostatných podmienok uznávania je naproti tomu vecou členských štátov. Tým sa opäť zohľadnia rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi a bude rešpektovaná zásada subsidiarity. Pre úpravu možných ostatných podmienok uznávania sú preto príslušné výlučne členské štáty.

Pozmeňovací návrh 5**Článok 204**

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
V článku 204 sa dopĺňa tento odsek: „6.	V článku 204 sa dopĺňa tento odsek: „6.
„6. Pokiaľ ide o odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov, bod iii) prvého odseku článku 122 a články 123 ods. 4, 126a, 177a, 185e a 185f sa uplatňujú do 30. júna 2020.“	„6. Pokiaľ ide o odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov, bod iii) prvého odseku článku 122 <u>článok 122 ods. 5</u> a články 123 ods. 4, 126a, <u>126b</u> , 177a, 185e a 185f sa uplatňujú do 30. júna 2020.“

Zdôvodnenie

Pozri zdôvodnenie k pozmeňovacím návrhom 2 a 4.

Pozmeňovací návrh 6**Článok 185f ods. 2 písm. c)**

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
iii) trvanie platnosti zmluvy, ktoré môže zahŕňať neurčitú lehotu s doložkou o ukončení.	iii) trvanie platnosti zmluvy, ktoré môže zahŕňať <u>určitú alebo neurčitú lehotu s doložkou o ukončení a opätovnom prerokovaní.</u>

Zdôvodnenie

Základné prvky zmlúv by mali umožňovať maximálnu flexibilitu, z čoho budú mať prospech v rovnakej miere výrobcovia i spracovateľské podniky.

V Bruseli 12. mája 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Predplatné na rok 2011 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 100 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročné DVD	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	770 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačné (súhrnné) DVD	22 úradných jazykov EÚ	400 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, DVD, jedno vydanie za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	300 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom DVD.

Predplatitelia *Úradného vestníka Európskej únie* môžu získať rôzne prílohy k úradnému vestníku, ktoré sa budú zasielať na základe jednoduchej žiadosti. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznámení pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do *Úradného vestníka Európskej únie*.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj *Úradný vestník Európskej únie*, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke si možno prehliadať *Úradný vestník Európskej únie*, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK